

Maandstatistiek van de bevolking

Jaargang 50 – januari 2002

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2001–2002	= 2001 tot en met 2002
2001/2002	= het gemiddelde over de jaren 2001 tot en met 2002
2001/'02	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2001 en eindigend in 2002
1991/'92–2001/'02	= boekjaar enzovoort, 1991/'92 tot en met 2001/'02

In geval van afronding kan het voorkomen, dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Bedrijf

Ontwerp omslag

WAT Ontwerpers Utrecht

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2002.
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: € 109,50
Prijs per los nummer: € 12,50
Kengetal: B-15
ISSN 0024-8711

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

Artikelen

De invloed van het ouderlijk gezin op relaties van jongeren	4
Hoe ontstaan eenouderhuishoudens?	9
Tijdens de oorlog in Nederlands-Indië	11
Iets meer asielverzoeken in de Europese Unie	13

Jaarcijfers

Bevolkingstatistieken in Statline	15
Asielverzoeken, 1996–2000	18
Wijzigingen van nationaliteit, 1996–2000	19

Maandcijfers november 2001

20

Bevolking, stand en dynamiek	21
Levendgeborenen naar legitimiteit en rangnummer (uit de moeder)	22
Overledenen naar leeftijd en geslacht	23
Buitenlandse migratie naar geboorteland	24
Asielaanvragen naar land van nationaliteit	26

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002

27

Artikelen

De invloed van het ouderlijk gezin op relaties van jongeren

Arie de Graaf

Op 1 januari 2001 telde Nederland bijna 400 duizend eenoudergezinnen. De helft van deze eenoudergezinnen is ontstaan door echtscheiding. Als de ouders uit elkaar gaan terwijl de kinderen nog thuis wonen, heeft dat gevolgen voor de relationele levensloop van de kinderen. Ook als kinderen in een conflictueus twee-oudergezin opgroeien, heeft dat gevolgen voor hun relationele levensloop. Kortom, de afwezigheid van een stabiele omgeving in het ouderlijk gezin drukt een duidelijke stempel op het welbevinden van kinderen. Het wel of niet uit elkaar gaan van de ouders doet daar weinig afbreuk aan.

Inleiding

De afgelopen dertig jaar hebben grote veranderingen plaatsgevonden in de relatievorming. Naast het traditionele gezinshuishouden hebben andere huishoudenvormen zoals het eenpersoonshuishouden, het eenoudergezin en ongehuwd samenwonen een vaste plaats verworven in de samenleving. Zo telde Nederland op 1 januari 2001 bijna 400 duizend eenoudergezinnen; daarvan is ongeveer de helft ontstaan door echtscheiding. Het aantal huwelijken dat door echtscheiding wordt beëindigd, is in de jaren zeventig en begin jaren tachtig sterk toegenomen. In de jaren negentig lag het aantal echtscheidingen zelfs ruim boven de 30 duizend per jaar. Het aantal kinderen dat onder de 18 jaar was op het moment dat de ouders uit elkaar gingen, bedroeg bijna 30 duizend per jaar. De toename van het aantal echtscheidingen in de loop van de 20e eeuw hangt samen met maatschappelijke ontwikkelingen zoals emancipatie en secularisatie. Door verbeteringen van de sociale voorzieningen, zoals de bijstand, werd het mogelijk dat een moeder na een echtscheiding met haar kinderen een economisch zelfstandig leven kon leiden.

Echtscheidingen gaan vaak gepaard met conflicten tussen de partners. De periode voorafgaand aan een scheiding is er vaak ook één van conflicten. Redenen die vaak een rol spelen bij het uit elkaar gaan, zijn dan ook gebrek aan communicatie en botsende karakters tussen de partners (De Graaf en Steenhof, 1999). Partners die wel bij elkaar blijven, kunnen daarentegen ook frequent meningsverschillen hebben. Deze laatste groep blijft bij elkaar of stelt het uit elkaar gaan uit totdat de kinderen het ouderlijk huis hebben verlaten. Dit betekent dat er dus ook een groep kinderen is die opgroeit in een twee-oudergezin waarbij sprake is van een conflictueus huwelijk. In dit artikel wordt onderzocht of de relationele levensloop van jongeren uit minder harmonieuze gezinnen anders is dan die van jongeren die zijn opgegroeid in een harmonieus gezin. Het gaat hierbij om twee-oudergezinnen waarvan de ouders bij elkaar zijn gebleven toen de kinderen nog thuis woonden, waarbij al dan niet sprake was van een conflictueus huwelijk, en om eenoudergezinnen die door echtscheiding zijn ontstaan.

Wel of geen conflicten in het ouderlijk huis

In de afgelopen decennia werden steeds meer jongeren geconfronteerd met de echtscheiding van hun ouders. Hierdoor komen meer volwassenen en kinderen in aanraking met een nieuwe gezinssamenstelling. Voor kinderen verandert hierdoor niet alleen de relatie met hun ouders, maar ook hun verdere leven. Dit geldt he-

lemaal wanneer hun gescheiden ouders gaan hertrouwen of samenwonen met een nieuwe partner, of wanneer de ouders na hun scheiding een co-ouderschap aangaan. Uit eerder onderzoek is onder andere gebleken dat kinderen van gescheiden ouders eerder het ouderlijk huis verlaten dan kinderen die zijn opgegroeid in twee-oudergezinnen (De Graaf, 1996). Voorts bleek dat ongehuwd samenwonenden en gehuwden van wie de ouders gescheiden zijn relatief vaker hun relatie beëindigen dan personen die in het ouderlijk huis niet zijn geconfronteerd met een echtscheiding van de ouders. Deze uitkomsten bevestigen de veronderstelling dat ervaring met echtscheiding van de ouders in de jeugdfase gevolgen heeft voor de relatievorming van de kinderen op latere leeftijd.

Naast deze echtscheidingservaring zullen deze jongeren ook vaak conflicten tussen de ouders in de periode voorafgaand aan de echtscheiding hebben meegemaakt. Dit blijkt enerzijds uit één van de meest genoemde redenen waarom partners uit elkaar gaan, namelijk botsende karakters. Het gevolg hiervan is dat men niet goed meer met elkaar kan praten en conflicten regelmatig de kop op kunnen steken. Anderzijds blijkt dat bij zeven van de tien gescheiden paren met kinderen na de echtscheiding het onderling contact tussen vader en moeder slecht was of dat er zelfs geen enkel contact meer met elkaar was (De Graaf, 2001).

Van Gelder (2000) komt naar aanleiding van een uitgebreide literatuurstudie over positieve en negatieve aspecten van het leven in een éénoudergezin tot de conclusie: 'De verschillen in welbevinden tussen één- en twee-ouderkinderen zijn klein. Als men ze wil verklaren, kan men het beste kijken naar de voorgeschiedenis van het éénoudergezin, te weten conflicten tussen de ouders en de invloed daarvan op het welbevinden van het kind. Deze factor is niet specifiek voor het éénoudergezin. Ook ouderparen die niet scheiden kunnen een constante conflictverhouding met elkaar hebben. Daarvan kan een even slechte invloed op het welbevinden van het kind verwacht worden'. Hij komt tot de conclusie dat van een aantal verklaringsperspectieven zoals afwezigheid van een ouder, slechte economische situatie, aanpassingsproblemen van de verzorgende ouder, stress in het leven van het kind en het gezins-

In dit artikel wordt ingegaan op de vraag wat de invloed is geweest van het ouderlijk gezin op relaties van personen die zijn geboren in de periode 1945–1979 (leeftijd begin 1998: 18–52 jaar). Het gaat hierbij om volwassenen die terugkijken op het gezin waarin ze zijn opgegroeid. Ze zijn in een twee-oudergezin opgegroeid of hebben in hun jeugd de echtscheiding van hun ouders meegemaakt. Personen die tijdens de jeugd één van de ouders hebben verloren door overlijden (het gaat daarbij jaarlijks om ongeveer 7 duizend kinderen) of vanaf het begin zijn opgegroeid bij één ouder, zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Aan meerderjarigen die in een twee-oudergezin zijn opgegroeid is een vraag gesteld over de relatie tussen de ouders. Met relatie wordt de onderlinge verstandhouding bedoeld; of en hoe vaak er ruzies en conflicten voorkwamen tussen de ouders. De gegevens zijn afkomstig van het Onderzoek Gezinsvorming 1998, een CBS-onderzoek dat is gehouden in het voorjaar van 1998. Er zijn 4,7 duizend mannen en 5,5 duizend vrouwen van 18–52 jaar ondervraagd.

conflict, laatstgenoemde factor het meest van invloed was op het welbevinden van het kind. Volgens Van Gelder betekent dit dat minder welbevinden van kinderen uit een eenoudergezin ontstaan door echtscheiding, vooral verklaard kan worden uit de conflictsituatie tussen hun ouders, die reeds is ontstaan toen de ouders nog bij elkaar waren.

Spruijt e.a. (2000) hebben een aantal variabelen onderzocht die betrekking hebben op het welbevinden van jongeren afkomstig uit verschillende gezinsvormen zoals een slecht functionerend twee-oudergezin en een éénoudergezin na echtscheiding. Zij komen tot de conclusie dat ernstige ouderlijke conflicten en echtscheiding slecht zijn voor het welbevinden van kinderen op langere termijn. Van de vijf categorieën gezinsvormen die bij het onderzoek worden onderscheiden, blijkt dat jongeren uit goed functionerende twee-oudergezinnen het hoogste scoren op 'welbevinden' en jongeren uit slecht functionerende twee-oudergezinnen het laagst. Jongeren uit eenoudergezinnen die ontstaan zijn door echtscheiding hebben de één na slechtste score op de variabele 'welbevinden'. Ook Spruijt e.a. komen tot de conclusie dat de mate van conflict tussen de ouders een belangrijke verklaring vormt voor verschillen tussen jongeren die zijn opgegroeid in verschillende gezinsvormen.

Fischer en De Graaf (2001) hebben geanalyseerd of het verband tussen een ouderlijke echtscheiding en de levensloop van kinderen werkelijk het gevolg is van echtscheiding. Zij houden rekening met de gezinssituatie zoals die was vóórdat de scheiding plaatsvond. Het gaat daarbij om financiële, culturele en conflictkenmerken van het gezin. Zij komen tot de conclusie dat effecten van de ouderlijke echtscheiding variëren met de aard van de gezinskenmerken. Voor die aspecten van de levensloop die van invloed zijn op de leeftijd waarop kinderen het ouderlijk huis verlaten en het in stand houden van de eigen relatie neemt het effect van echtscheiding van de ouders duidelijk af als wordt gecorrigeerd voor conflictkenmerken.

Het onderzoek in dit artikel beperkt zich tot relatievorming van jong volwassenen afkomstig uit meer of minder conflictueuze gezinnen. Het 'welbevinden' in de ruimste zin van het woord wordt hier vertaald in aspecten die te maken hebben met relatievorming: het wel of niet voortijdig verlaten van het ouderlijk huis, waarom men het ouderlijk huis al dan niet voortijdig verlaat, het aangaan van relaties en de kans op een scheiding bij gehuwd of ongehuwd samenwonen.

Kinderen over de relatie tussen hun ouders

Doordat het aantal echtscheidingen is toegenomen, hebben steeds meer kinderen in hun jeugd een echtscheiding van hun ouders meegemaakt. Uit *staat 1* blijkt dat dit aandeel is gestegen van 4 procent voor personen die zijn geboren in de periode

1945–1949 tot 17 procent voor personen die zijn geboren in de jaren zeventig. Dit betekent dat één op de zes minderjarige kinderen tegenwoordig een echtscheiding van de ouders meemaakt. Van degenen met gescheiden ouders bleven vier van de vijf kinderen na de echtscheiding bij de moeder wonen. Daarnaast bleef 15 procent bij de vader wonen en woonde een klein deel afwisselend bij hun vader en moeder of in een pleeggezin of kindertehuis. Van de kinderen die bij hun vader of moeder bleven wonen, kreeg ruim 40 procent te maken met een stiefouder. Gemiddeld waren kinderen 13 jaar oud toen ze met een stiefouder te maken kregen en hebben ze daarvoor 4,5 jaar in een eenoudergezin doorgebracht.

In het Onderzoek Gezinsvorming 1998 zijn naast gegevens over echtscheiding van de ouders ook gegevens bekend over de kwaliteit van niet-ontbonden huwelijksrelaties. De gegevens over de kwaliteit van het huwelijk ten tijde dat de kinderen nog thuis woonden, zijn afkomstig van volwassenen die het ouderlijk huis reeds hebben verlaten. Zij kregen de vraag voorgelegd wat zij van de relatie tussen hun ouders vonden toen ze nog thuis woonden. Van de volwassenen noemde 6 procent de relatie 'slecht'. Van deze ouders is later, toen het kind reeds het ouderlijk huis had verlaten, één op de vijf alsnog gescheiden. Van de ouders die een 'goede' relatie hadden is slechts één op de honderd gescheiden.

Het aandeel personen dat in hun jeugd geen echtscheiding van de ouders heeft meegemaakt, maar dat de relatie tussen de ouders niet goed vond, is gedaald. Een kwart van degenen die zijn geboren in de periode 1945–1949 vond de relatie tussen de ouders redelijk tot slecht; voor personen die in de jaren zeventig zijn geboren, bedroeg dit aandeel ruim 15 procent. De afname van het aandeel relaties van ouders dat door de kinderen als redelijk tot slecht beschouwd wordt, is ongeveer even groot als de toename van het aandeel eenoudergezinnen dat ontstaan is door echtscheiding. De toename van het aantal echtscheidingen wordt dus blijkbaar niet veroorzaakt doordat de relatie tussen getrouwde partners slechter is geworden, maar doordat het tegenwoordig meer geaccepteerd is dat men gaat scheiden wanneer de relatie slecht is. Daarnaast vond tweederde van de kinderen die zijn geboren in de periode 1945–1979 de relatie tussen de ouders goed.

Relatievorming

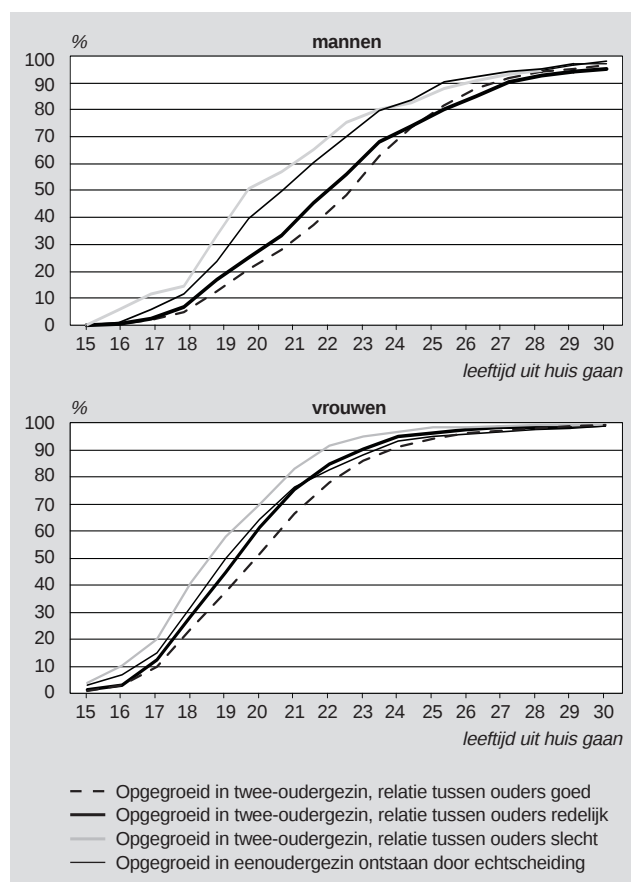
In het vervolg van dit artikel wordt verder ingegaan op de samenhang tussen de mate van stabiliteit in gezinnen en de latere relatieopbouw van jongeren. Vroegtijdig het ouderlijk huis verlaten kan het gevolg zijn van problemen in het ouderlijk huis. Deze problemen kunnen samenhangen met conflicten tussen de ouders, de afwezigheid van een van de ouders of de komst van een stiefouder.

Staat 1
Meerderjarigen (18–52 jaar) naar verstandhouding tussen de ouders toen ze nog thuis woonden

Opgegroeid in	Totaal	waarvan geboren in de periode					
		1945–1949	1950–1954	1955–1959	1960–1964	1965–1969	1970–1979
	%						
Twee-oudergezin							
relatie tussen ouders							
goed	67	69	65	66	64	68	67
redelijk	18	20	24	20	19	15	13
slecht	6	6	7	6	7	4	3
Eenoudergezin ontstaan door echtscheiding	9	4	4	8	10	13	17
	abs.=100%						
Totaal ¹⁾	7 467	1 142	1 158	1 235	1 338	1 353	1 241

¹⁾ Exclusief personen waarvan één van de ouders is overleden toen ze nog thuis woonden of die altijd bij één ouder zijn opgegroeid.

1. Percentage mannen en vrouwen (18-52 jaar) dat uit huis is gegaan

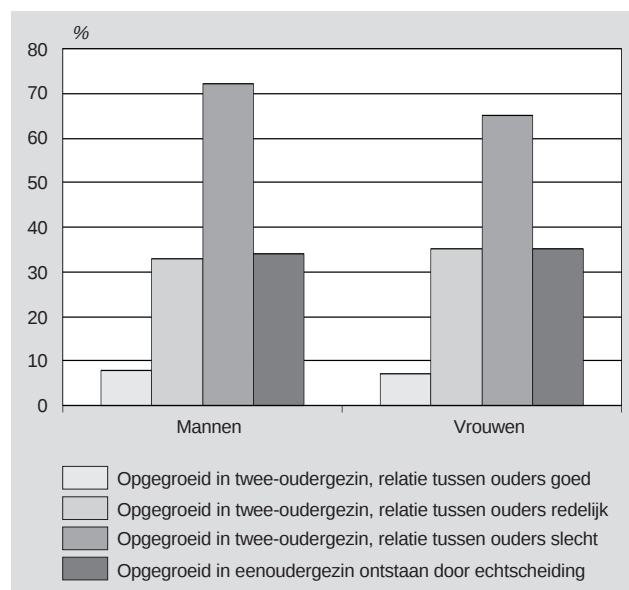

Uit huis

Jongeren die een echtscheiding van de ouders hebben meegemaakt, gaan gemiddeld eerder uit huis dan zij die een dergelijke ervaring niet hebben gehad (*grafiek 1*). Bijna de helft van de mannelijke respondenten die in het ouderlijk huis een echtscheiding hebben meegemaakt, heeft het ouderlijk huis verlaten vóór hun 21^e verjaardag. Voor mannen uit twee-oudergezinnen waarvan de relatie tussen de ouders goed was, is dat bij drie van de tien het geval. Jongens die in het ouderlijk huis veel conflicten tussen de ouders hebben meegemaakt en waarvan de ouders niet zijn gescheiden, gaan daarentegen nog eerder het huis uit: zes van de tien hebben vóór hun 21^e verjaardag het ouderlijk huis verlaten. Meisjes gaan op jongere leeftijd het huis uit dan jongens. Ze laten een overeenkomstig beeld zien als dat bij jongens: zeven van de tien meisjes uit een gezin met veel ruzies en conflicten hebben het huis verlaten vóór hun 21^e verjaardag, tegen vijf van de tien meisjes uit een twee-oudergezin waarvan de relatie tussen de ouders goed was.

De beslissing om op een bepaalde leeftijd uit huis te gaan, is afhankelijk van een groot aantal factoren. Het ligt voor de hand dat de behoefte om op eigen benen te staan voor de meeste mensen op een gegeven moment een rol gaat spelen. Deze behoefte neemt toe met de leeftijd. Het moment waarop de wens om uit huis te gaan inderdaad leidt tot vertrek, kan samenhangen met de situatie thuis. Ook praktische mogelijkheden en omstandigheden zijn van belang zoals het volgen van onderwijs buiten de ouderlijke woonplaats. Aan respondenten die aangaven dat zij op het juiste moment het ouderlijk huis hebben verlaten, is onder andere gevraagd of de sfeer thuis een belangrijke rol heeft gespeeld bij het vertrek. Drie van de vier mannen en twee van de drie vrouwen afkomstig uit een twee-oudergezin waarbij de relatie tussen de ouders slecht was, geven aan dat de sfeer thuis een belangrijk motief was om het ouderlijk huis te verlaten (*grafiek 2*).

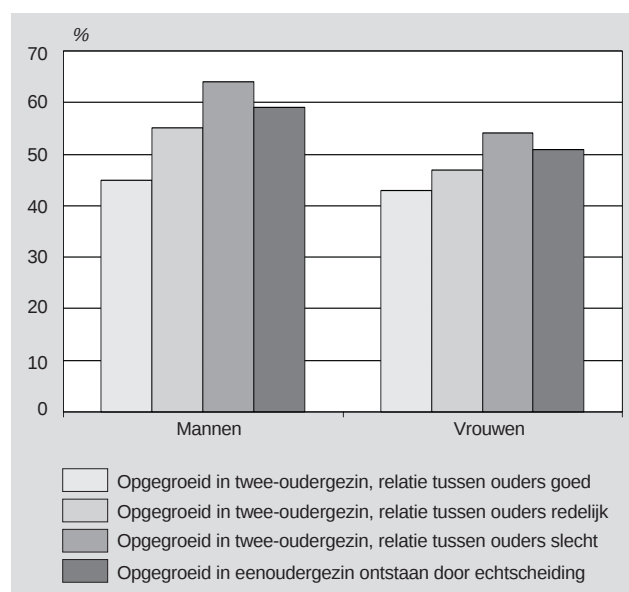
2. Aandeel meerderjarigen (18-37 jaar) dat de sfeer thuis een belangrijk motief vond om uit huis te gaan

Respondenten uit eenoudergezinnen die zijn ontstaan door echtscheiding en het ouderlijk huis ook eerder hebben verlaten dan respondenten uit harmonieuze gezinnen, geven veel minder vaak aan dat de sfeer thuis een reden was om het ouderlijk huis te verlaten. Blijkbaar is de situatie thuis na de echtscheiding van de ouders voor de meeste jongeren redelijk stabiel geworden. Dit blijkt onder andere uit het feit dat de meeste jongeren die bij de moeder zijn blijven wonen een redelijk tot goede relatie met haar hadden toen ze nog in het ouderlijk huis woonden (De Graaf, 2001).

Voorts blijkt dat zowel mannen als vrouwen die op jonge leeftijd het ouderlijk huis hebben verlaten en afkomstig zijn uit gezinnen waar regelmatig conflicten tussen de ouders plaatsvonden, relatief vaak alleen gaan wonen na het verlaten van het ouderlijk huis (*grafiek 3*). Dit gedrag komt overeen met dat van jongeren die het ouderlijk huis vroegtijdig verlaten omdat de sfeer thuis te wensen overlaat.

3. Aandeel meerderjarigen (18-37 jaar) dat na uit huis gaan alleen is gaan wonen

'Echtscheidingen en conflictueuze huwelijken hebben een negatieve invloed op het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen' is de conclusie van Spruijt e.a. (2000). Aan jongeren is gevraagd wat zij vinden van de kwaliteit van het huwelijk van hun ouders. Wanneer jongeren afkomstig zijn uit gezinnen waarin regelmatig conflicten voorkomen, blijkt dat een aantal kenmerken die samenhangen met het welbevinden van jongeren negatief uitvallen. Het welbevinden van jongeren uit goed functionerende gezinnen is daarentegen het hoogst. De gegevens uit het Onderzoek Gezinsvorming 1998 die betrekking hebben op het uit huis gaan laten overeenkomstige resultaten zien.

Samenwonen, trouwen of alleen?

Eenmaal volwassenen geworden kijken jongeren van gescheiden ouders anders tegen relatievorming aan dan mensen die zijn opgegroeid in een 'traditioneel' gezin (De Graaf, 1996). Volwassenen die in het ouderlijk huis een echtscheiding van de ouders hebben meegemaakt neigen er veel minder toe zich door middel van een huwelijk te binden. Deze conclusie wordt bevestigd door de uitkomsten afkomstig uit het Onderzoek Gezinsvorming 1998. Voorts kan worden geconstateerd dat het verwachte uiteindelijke percentage gehuwde personen afkomstig uit minder harmonieuze gezinnen lager is dan voor degenen die afkomstig zijn uit harmonieuze twee-oudergezinnen (*staat 2*). Het blijkt namelijk dat volwassenen uit eenoudergezinnen of twee-oudergezinnen waarvan de ouders regelmatig ruzie hadden relatief meer hun voorkeur uitspreken om ongehuwd te gaan samenwonen of alleen te blijven. Dit wijst in de richting van een aarzeling bij het aangaan van een vaste verbintenis.

Uit elkaar

Uit onderzoek onder een grote steekproef van Amerikaanse vrouwen tussen 15–44 jaar is gebleken dat vrouwen die afkomstig zijn uit door echtscheiding ontstane eenoudergezinnen een grotere kans hebben om hun huwelijk in een scheiding te zien eindigen dan vrouwen uit twee-oudergezinnen (McLanahan en Bumpass, 1988). Ook uit de gegevens van het Onderzoek Gezinsvorming 1993 komt dit naar voren. De kans om uit elkaar te gaan tijdens de periode van ongehuwd samenwonen is voor zowel mannen als vrouwen uit eenoudergezinnen ontstaan door echtscheiding anderhalf keer zo groot als voor respondenten uit twee-oudergezinnen (De Graaf, 1996).

De resultaten van het Onderzoek Gezinsvorming 1998 bevestigen dit beeld. Voorts blijkt dat kinderen uit ruziënde twee-oudergezinnen even vaak een samenwonen- of een huwelijksrelatie beëindigen als kinderen die thuis een echtscheiding van de ouders hebben meegemaakt. Voor kinderen die zijn opgegroeid in gezinnen waarvan de ouders zelden of nooit met elkaar in conflict waren, is de kans dat hun huwelijk in een scheiding eindigt het kleinst (*staat 3*).

De kans om uit elkaar te gaan tijdens de periode van ongehuwd samenwonen is zowel voor mannen als vrouwen uit gezinnen met ouderlijke conflicten twee keer zo groot als voor respondenten uit niet-conflictueuze gezinnen. Voor gehuwden zijn de verschillen verhoudingsgewijs even groot als voor ongehuwd samenwonenden. Van de mannen die thuis conflicten van de ouders hebben meegemaakt, is zo'n 30 procent gescheiden. Dit aandeel ligt voor mannen uit niet-conflictueuze gezinnen op 13 procent. Voor vrouwen zijn deze percentages ongeveer hetzelfde, respectievelijk 33 en 11 procent.

Conclusie

'Aan een echtscheiding gaat dikwijls een periode van veel conflicten tussen de ouders vooraf. Deze conflicten hebben een negatieve invloed op het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen.' Van Gelder (2000) concludeert dit uit een uitgebreide literatuurstudie. Veel van de problemen die kinderen van gescheiden ouders in hun latere leven ondervinden, zijn terug te voeren op ruzies en conflicten die plaatsvonden in het ouderlijk gezin. Kinderen uit conflictueuze twee-oudergezinnen vertonen op latere leeftijd hetzelfde gedrag als kinderen die thuis een echtscheiding van de ouders hebben meegemaakt. Het effect van ruziënde ouders in een 'intact' gebleven gezin heeft dus zeker zoveel gevolgen voor de relationele levensloop van de kinderen als voor degenen die thuis een echtscheiding van de ouders hebben meegemaakt. Veel kinderen in éénoudergezinnen die zijn ontstaan door echtscheiding, hebben in de periode daaraan voorafgaand te maken gehad met ouders die vaak met elkaar in conflict waren. De afwezigheid van een stabiele omgeving in het ouderlijk gezin waarin intimiteit en een gezellige sfeer ontbreken, drukt een duidelijk stempel op het relatiegedrag van de kinderen. Het wel of niet uit elkaar gaan van de ouders doet daar weinig afbreuk aan.

Staat 2
Meerderjarigen (18–52 jaar) naar (toekomstige) relatievorm

Opgegroeid in	Ooit gehuwd of intentie om te trouwen	Niet trouwen, wel samenwonen	Niet samenwonen of trouwen	Totaal
	%			abs.=100%
Mannen				
Twee-oudergezin relatie tussen ouders				
goed	91	6	3	2 074
redelijk	89	6	5	636
slecht	82	9	9	140
Eenoudergezin ontstaan door echtscheiding	82	12	6	290
Vrouwen				
Twee-oudergezin relatie tussen ouders				
goed	91	6	3	2 741
redelijk	88	8	4	712
slecht	84	11	5	254
Eenoudergezin ontstaan door echtscheiding	84	10	6	374

Staat 3
Meerderjarigen (18–52 jaar) die ooit na de eerste samenwoning (ongetrouwd) uit elkaar gingen respectievelijk ooit zijn gescheiden

Opgegroeid in	Totaal ooit samen- gewoond	waaronder aandeel uit elkaar	Totaal ooit getrouwd	waaronder aandeel gescheiden
	<i>abs=100%</i>	%	<i>abs=100%</i>	%
Mannen				
Twee-oudergezin				
relatie tussen ouders				
goed	1 038	17	1 507	13
redelijk	335	26	458	20
slecht	91	49	93	31
Eenoudergezin ontstaan door echtscheiding	200	37	149	27
Vrouwen				
Twee-oudergezin				
relatie tussen ouders				
goed	1 310	17	2 077	11
redelijk	408	31	538	22
slecht	173	35	184	33
Eenoudergezin ontstaan door echtscheiding	264	33	231	29

Literatuur

Fischer, Tamar en Paul M. de Graaf, 2001, Ouderlijke echtscheiding en de levensloop van kinderen; negatieve gevolgen of schijnverbanden? In: Sociale Wetenschappen, 44e jaargang nr. 2, blz. 138–163.

Gelder, Kees van, 2000, Mamma, is het waar? Positieve en negatieve aspecten van het leven in éénoudergezinnen. Verwey-Jonker Instituut, Utrecht.

Graaf, A. de, 1996, De invloed van echtscheiding van de ouders op relaties van jongeren. In: Maandstatistiek van de bevolking, augustus 1996, blz. 7–12.

Graaf, A. de en L. Steenhof, 1999, Relatie- en gezinsvorming van generaties 1945–1979: uitkomsten van het Onderzoek Gezinsvorming 1998. In: Maandstatistiek van de bevolking, december 1999, blz. 21–36.

Graaf, A. de, 2001, Ervaringen van kinderen met het ouderlijk gezin. In: Maandstatistiek van de bevolking, april 2001, blz. 12–15.

McLanahan, S. and L. Bumpass, 1988, Intergenerational consequences of family disruptions. American Journal of Sociology, Volume 94 Number 1 (July 1988), p. 130–152.

Spruijt, E., M. de Goede en I. van der Valk, 2000, Veranderde gezinsvormen en welbevinden van jongeren. In: Bevolking en gezin, (29) 2000/2, blz. 85–108.

Hoe ontstaan eenouderhuishoudens?

Helma Schapendonk-Maas

De ambtenaar van de burgerlijke stand verbindt elk jaar vele paren in de echt. In 2000 waren het er volgens het CBS 88 duizend. Onder zowel autochtonen als allochtonen is het eenouderhuishouden in ongeveer de helft van de gevallen door echtscheiding ontstaan.

Onder de 2,5 miljoen huishoudens met kinderen die Nederland op 1 januari 2001 telde, bevonden zich 399 duizend eenouderhuishoudens. Bij de wijze waarop dit aantal is bepaald dient te worden opgemerkt dat er geen grens gesteld is aan de leeftijd van thuiswonende kinderen. Zou alleen het aantal eenouderhuishoudens geteld worden waarvan het jongste kind 17 jaar of jonger is, dan zou het aantal eenouderhuishoudens op 240 duizend uitkomen. Ongeveer 15 procent van de ouders in eenouderhuishoudens, dat zijn ongeveer 58 duizend personen, behoort tot de eerste of tweede generatie allochtonen met als herkomstgroepering Turkije, Marokko, Suriname of de Nederlandse Antillen. Ongeveer 17 procent van de ouders in eenouderhuishoudens is een allochtoon met een ander land als herkomstgroepering. In ruim 30 procent van de eenouderhuishoudens is de ouder dus geen autochtoon.

Aantal en frequentie

Van de oorzaken van het ontstaan van het eenouderhuishouden vormt echtscheiding de grootste categorie. Ongeveer de helft van de eenouderhuishoudens is ontstaan door een echtscheiding. Dit geldt zowel voor de 273 duizend autochtone eenouderhuishoudens als voor de 9,5 duizend Turkse, 7 duizend Marokkaanse en 30 duizend Surinaamse eenouderhuishoudens (*grafiek*). Van de 11,5 duizend Antilliaanse eenouderhuishoudens is daarentegen slechts een kwart ontstaan door echtscheiding. Dat het percentage eenouderhuishoudens met een gescheiden Turkse of Marokkaanse ouder even groot is als dat onder autochtonen, is opvallend. De scheidingskans van twee in Turkije of in andere lidstaten van de EU geboren personen is namelijk onge-

veer anderhalf keer zo hoog als het Nederlandse gemiddelde (Harmsen, 1999). Het overeenkomende percentage kan worden verklaard doordat Turken en Marokkanen na hun scheiding snel hertrouwen of na hun scheiding Nederland moeten verlaten (Vinckx, 1996).

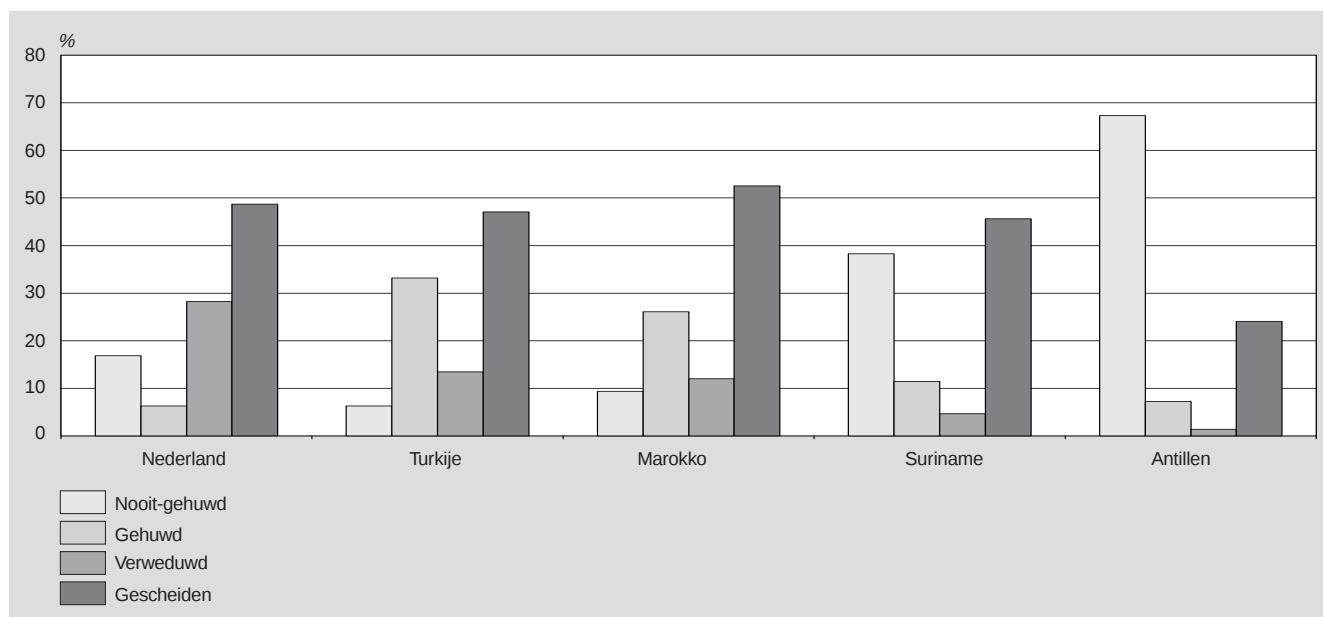
Echtscheiding onder Turken en Marokkanen

Een Turkse vrouw die haar echtscheiding doorzet, krijgt te maken met een procedure die meer dan gemiddeld gecompliceerd is. Turkije erkent een Nederlandse echtscheiding niet, evenmin als het huwelijk in gemeenschap van goederen. Bij een door Turkije erkende echtscheiding verliest de vrouw haar aanspraken op bijvoorbeeld grond of een tweede huis in Turkije. Deze rechtsongelijkheid is met ingang van 1 januari 2002 veranderd. Vanaf die datum is een herziening van het Turkse burgerlijk wetboek van kracht, die mannen en vrouwen gelijkstelt. Bij een scheiding zullen vrouwen onder de nieuwe wet beter bedeeld worden, omdat de nieuwe wet bepaalt dat alle bezittingen die zijn vergaard tijdens de verbintenis gelijkelijk verdeeld moeten worden.

Een Marokkaanse vrouw stuit op andere problemen. Het recht in haar land is gebaseerd op de sharia, het islamitisch recht. Een echtscheiding die in Nederland is uitgesproken, wordt daarom niet altijd erkend. Een Marokkaan kan dus in Nederland zijn gescheiden, maar in Marokko nog steeds getrouwd zijn. Hertrouwt een vrouw, dan kan zij tijdens een bezoek aan Marokko worden beschuldigd van overspel en kan ze in de gevangenis belanden. Ook de sharia biedt een Marokkaanse vrouw minder rechten dan de man. Ze kan wel een echtscheiding aanvragen als haar echtgenoot niet aan 'zijn huwelijkse verplichtingen voldoet', zonder haar toestemming een tweede vrouw neemt of haar zwaar mishandelt of verwaarloost. Een Marokkaanse rechtbank vraagt echter wel bewijzen om het huwelijk te kunnen ontbinden.

De kinderen uit deze huwelijken worden na een scheiding doorgaans aan de vrouw toegewezen. De man wordt dan voogd en

Verdeling eenouderhuishoudens naar burgerlijke staat per herkomstgroepering, 1 januari 2001

blijft het laatste woord houden in belangrijke beslissingen die te maken hebben met de kinderen. Zaken met betrekking tot opleiding en huwelijk worden, ondanks de scheiding, door de man beslist. Bij Marokkaanse gescheidenen speelt nog mee dat de man de kinderen zonder problemen mee kan nemen naar Marokko. Voor de Marokkaanse wet zijn de ouders namelijk nog getrouwd. Vaak ontbreekt dan het geld om de kinderen vervolgens weer terug te halen (Elderling, 1996).

Gehuwd, ongehuwd, verweduwd

Eenouderhuishoudens ontstaan niet alleen door echtscheiding. Onder de Turkse en Marokkaanse eenouderhuishoudens zijn ook veel gehuwde ouders, onder de Surinamers en Antillianen wat minder. Bij de Turken en Marokkanen betreft het respectievelijk 3 duizend en 1,8 duizend eenouderhuishoudens, bij de Antillianen en Surinamers 3,5 duizend en 0,9 duizend. Ten opzichte van het totaal aantal eenouderhuishoudens is het verschil groter. Bij de Turken en Marokkanen betreft het gemiddeld 30 procent, bij de Surinamers en Antillianen gemiddeld minder dan 10 procent. Blijkbaar is de betreffende ouder gehuwd, maar woont de partner niet op hetzelfde adres. Dit kan voorkomen wanneer het paar op het punt staat te gaan scheiden, maar de scheiding nog niet is uitgesproken. Ook is het mogelijk dat de partner nog in het buitenland woont en wacht tot hij of zij naar Nederland mag komen. Een mogelijke verklaring voor het grote verschil in het aantal gehuwde ouders in eenouderhuishoudens, ligt in het feit dat Turken en Marokkanen veel vaker dan Surinamers en Antillianen hun partner uit het buitenland halen. Surinamers en Antillianen gaan vaker gemengde huwelijken aan en hoeven dus niet te wachten tot hun partner zich bij hen voegt.

In tegenstelling tot Turkse en Marokkaanse vrouwen in eenouderhuishoudens, komen onder Surinaamse en Antilliaanse eenouderhuishoudens veel ongehuwde vrouwen voor. In geval van eenouderhuishoudens met een Turkse en Marokkaanse ouder betreft het respectievelijk ruim 5 en minder dan 10 procent, bij de Surinamers en Antillianen ongeveer 40 en 65 procent. Absoluut gezien betreft het bij de Turken en Marokkanen in beide gevallen

ongeveer zeshonderd eenouderhuishoudens, bij de Antillianen en Surinamers respectievelijk 12 duizend en 8 duizend. Bij de eenouderhuishoudens met een Antilliaanse ouder is dit zelfs de grootste groep. Deze vrouwen zijn dus nooit gehuwd geweest. Bom-moeders komen dus niet alleen voor onder Nederlandse vrouwen, maar ook, en in aanzienlijke aantallen, onder Antilliaanse en Surinaamse vrouwen.

Ongeveer 30 procent van de eenouderhuishoudens met een autochtone ouder is ontstaan doordat de partner is overleden, een hoger percentage dan onder de andere groepen eenouderhuishoudens. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat de gebruikte definitie van eenouderhuishoudens geen grens stelt aan de leeftijd van de kinderen.

Conclusie

Voor zowel eenouderhuishoudens met een autochtone ouder als voor die met een Turkse, Marokkaanse of Surinaamse ouder is echtscheiding de belangrijkste oorzaak van het ontstaan. Uitzondering vormen de eenouderhuishoudens met een Antilliaanse ouder. Deze eenouderhuishoudens bestaan hoofdzakelijk uit een nooit-gehuwde ouder. Ook Surinaamse ouders in eenouderhuishoudens zijn vaak nooit-gehuwd. Het hoge percentage gehuwde Turken en Marokkanen in eenouderhuishoudens wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat zij vaak een partner in het buitenland kiezen.

Literatuur

Vinckx, Y., Bijlage: Profiel over echtscheiding, NRC Handelsblad 23 oktober 1997.

Harmen, C.N., 1999, Cross-cultural marriages. In: Maandstatistiek van de bevolking, december 1999, blz. 17-20.

Elderling, L. en J.A. Borm, 1996, Alleenstaande Marokkaanse moeders. Utrecht: Uitgeverij Jan van Arkel.

Tijdens de oorlog in Nederlands-Indië

Carel Harmsen

In Nederland woonden op 1 januari 2001 naar schatting 88 duizend mensen die de Tweede Wereldoorlog in het voormalige Nederlands-Indië hebben meegemaakt. Zij komen in aanmerking voor 'Het Gebaar', een financiële tegemoetkoming van de Nederlandse overheid aan oorlogsgetroffenen in Nederlands-Indië.

Ruim de helft van deze groep is daar geboren en heeft eveneens in Nederlands-Indië geboren ouders. Iets minder dan een kwart is in Nederlands-Indië geboren en heeft ten minste één in Nederland geboren ouder. Eveneens een kwart bestaat uit in Nederland geboren personen met in Nederland geboren ouders. Zij vormen met ruim 18 duizend personen eveneens een omvangrijke groep.

Inleiding

Toen Japan in 1942 het voormalige Nederlands-Indië binnenviel, was dit gebied al eeuwenlang een kolonie van Nederland geweest. Al die tijd, maar zeker sinds het einde van de 19^e eeuw, was er sprake van een levendige migratie tussen Nederland en dit overzeese gebiedsdeel. Ondernemers en bestuursambtenaren verbleven er voor kortere of langere tijd al dan niet met vrouw en kinderen.

Volgens de volkstellingsgegevens van 1930 telde Nederlands-Indië, naast de eigen bevolking, zo'n 240 duizend Nederlanders en andere Europeanen. Na de Tweede Wereldoorlog zijn, met de op handen zijnde onafhankelijkheid van Indonesië in het verschiep, velen van hen vanuit de verschillende deelgebieden van Nederlands-Indië naar Nederland gekomen.

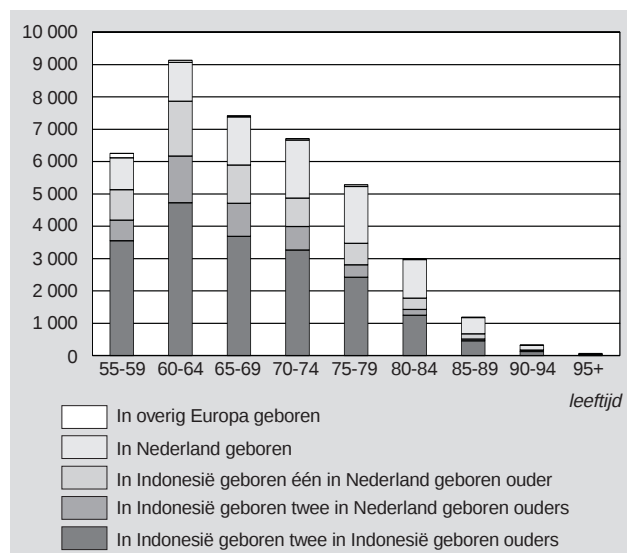
Naast Nederlanders zijn ook andere groepen uit Indonesië naar Nederland gekomen. De bekendste groep vormen de Molukkers, voor een groot deel KNIL-militairen. Zij werden na de onafhankelijkheid van Indonesië in 1949 naar Nederland verplaatst in de hoop en de verwachting snel weer terug te kunnen naar een nog te stichten Molukse staat. In de Maandstatistiek van de bevolking van december 2001 (Steenhof en Harmsen, 2001) is een artikel gewijd aan de huidige omvang en samenstelling van deze groep. Het doel van dit artikel is om de omvang en samenstelling van alle in Nederland wonende personen die de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië hebben doorgemaakt te beschrijven. De wijze van afbakenen sluit grotendeels aan op de criteria die de Nederlandse overheid als voorwaarden aan personen heeft gesteld om in aanmerking te komen voor 'Het Gebaar', de vergoeding voor personen die in Nederlands-Indië de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. De totale omvang van de groep die voor 'Het Gebaar' in aanmerking komt, is groter. In het buitenland wonende personen die voor het overige aan de criteria voor 'Het Gebaar' voldoen, komen eveneens in aanmerking voor een uitkering. In een van de komende nummers van de Maandstatistiek van de bevolking zal een door auteurs van het NIDI geschreven artikel over de bevolkingsontwikkeling van de voor 'Het Gebaar' in aanmerking komende groep verschijnen.

Omvang en samenstelling

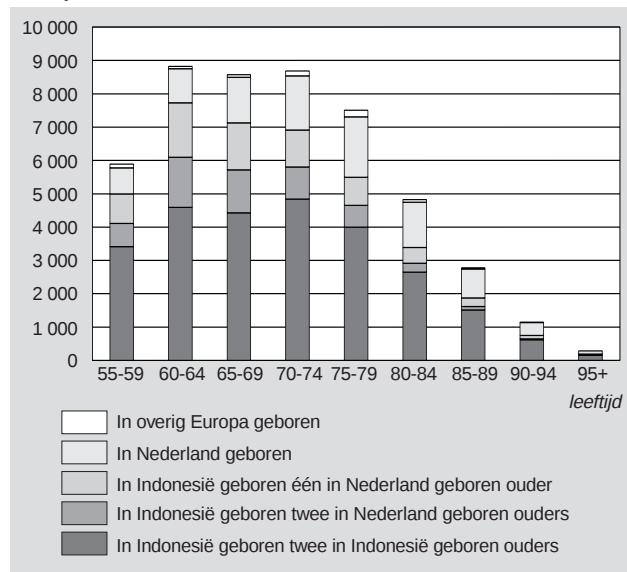
De 88 duizend in Nederland wonende personen die de Tweede Wereldoorlog in voormalig Nederlands-Indië hebben meegemaakt, bestaan grofweg uit drie groepen. Ten eerste gaat het om personen die in Indonesië zijn geboren en van wie de ouders ook allebei in Indonesië zijn geboren. Daarnaast zijn er personen die in Indonesië zijn geboren waarvan ten minste één ouder in Nederland geboren is. De derde groep wordt gevormd door personen die in Nederland zijn geboren, ongeacht het geboorteland van de ouders.

Ongeveer de helft, 46 duizend personen, behoort tot de eerstgenoemde groep, namelijk personen die in Indonesië zijn geboren en van wie beide ouders ook daar zijn geboren. Er valt op grond van de beschikbare informatie geen onderscheid te maken tussen oorspronkelijke Nederlanders en oorspronkelijke Indonesiërs. Iedereen in deze groep is inmiddels minstens 55 jaar oud. Binnen de totale groep valt echter op dat de jongbejaarden naar verhouding iets sterker vertegenwoordigd zijn (grafiek 1). In de verdeling naar jaar van laatste vestiging is goed te zien in welke jaren Nederland zijn aanspraken in dit deel van de wereld successievelijk moest opgeven: in 1950 na de onafhankelijkheid van Indonesië, in 1958 toen veel Nederlands bezit in Indonesië werd geconfiscieerd en in 1962 toen Nederlands Nieuw-Guinea deel van Indonesië werd (grafiek 2).

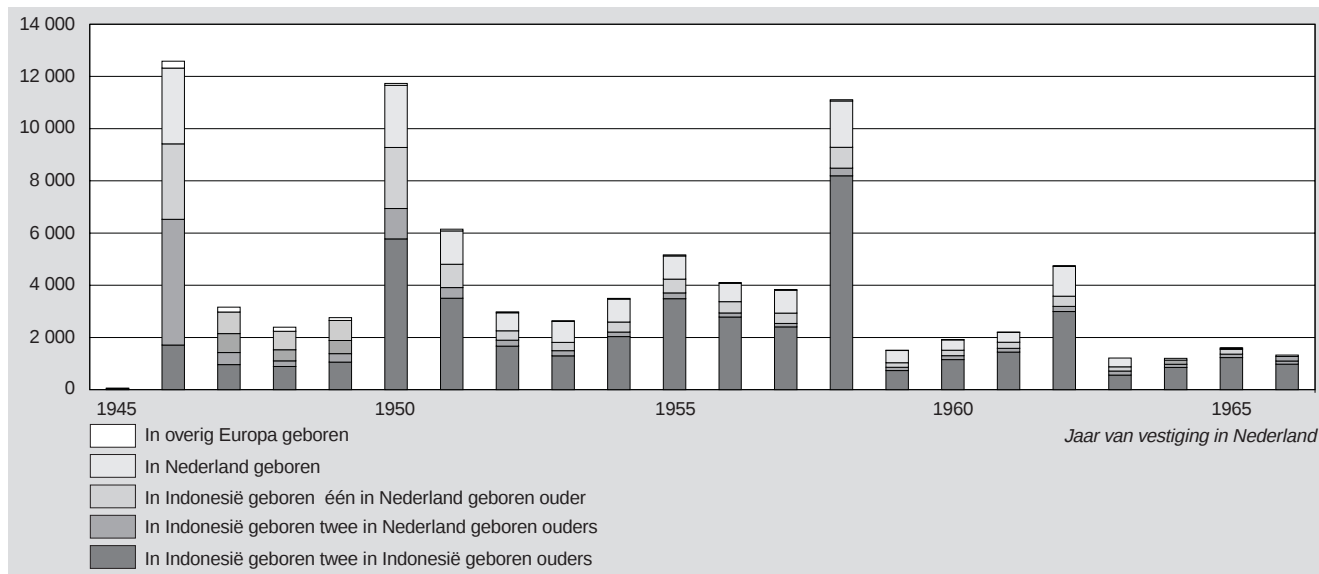
1a. Leeftijdsopbouw oorlogsgetroffenen Nederland-Indië, mannen 1 januari 2001

1b. Leeftijdsopbouw oorlogsgetroffenen Nederland-Indië, vrouwen 1 januari 2001

2. Oorlogsgetroffenen Nederlands-Indië naar jaar van vestiging in Nederland, 1 januari 2001

Ongeveer 10 duizend personen zijn wel in Indonesië geboren maar hebben twee in Nederland geboren ouders. Dit zijn voor het merendeel kinderen van ouders die in de eerste helft van de 20e eeuw voor kortere of langere tijd in Nederlands-Indië hebben gewoond, veelal in verband met het werk. Van zo'n 12 duizend in Indonesië geboren personen is één ouder in Indonesië en één ouder in Nederland geboren. Dit zijn de jongste groepen die de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië hebben meegemaakt. Het merendeel van deze groep is in de jaren dertig geboren. Deze groep is vrij massaal in 1946 naar Nederland gekomen en gebleven. Het aantal personen binnen deze groep dat zich in Nederland vestigde in de perioden dat Nederland gebiedsdelen moest opgeven, is weliswaar hoger dan in andere jaren. In vergelijking met de andere in Nederlands-Indië geboren personen en de in Nederland geboren personen is dit aantal toch betrekkelijk laag.

De derde groep wordt gevormd door personen die in Nederland zijn geboren en waarvan, alleen op grond van het gegeven dat ze ooit naar Nederland zijn geëmigreerd, aangenomen zou kunnen worden dat ze vanwege hun werk in Nederlands-Indië verbleven toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Deze groep is naar schatting ruim 18 duizend personen groot. Qua leeftijdsopbouw is dit de oudste groep. Velen van hen zullen als jongvolwassenen naar Nederlands-Indië getrokken zijn. Voor wat het jaar van vestiging betreft, volgt deze groep het patroon van de eerste generatie met twee in Indonesië geboren ouders.

Dan bestaat er nog de categorie personen in Nederland wonende personen die in een ander Europees land is geboren en die de Tweede Wereldoorlog in Indonesië hebben meegemaakt. Deze groep wordt geschat op ongeveer duizend personen.

Afbakening van omvang en samenstelling

Het uitgangspunt bij de afbakening van het huidige aantal inwoners van Nederland dat de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië heeft meegemaakt, is de structuurtelling per 1 januari 2001 uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens. Uit de structuurtelling zijn personen geselecteerd die in 1945 of eerder zijn geboren en die zich in de periode 1945–1966 in Nederland hebben gevestigd. De grens van 1 januari 1967 is gebaseerd op de voorwaarden die de Stichting Het Gebaar stelt voor toekenning van de vergoeding. De op deze wijze afgebakende groep is gecategoriseerd naar geboorteland van de betrokkene en geboorteland van de ouders.

Van personen die in Nederlands-Indië zijn geboren of in één van de andere gebieden die tegenwoordig het grondgebied van Indonesië vormen en van wie tevens het laatste jaar van vestiging in

Nederland in de periode 1945–1966 ligt, is aangenomen dat zij in Indonesië woonden ten tijde van de oorlog. Personen die zich na 1 januari 1967 in Nederland hebben gevestigd, zouden doordat ze meerdere keren zijn geëmigreerd ook tot de doelgroep kunnen behoren, zij zouden zich ook al eerder in Nederland hebben kunnen vestigen, weer geëmigreerd zijn en later weer geïmmigreerd zijn. Dat is echter niet af te leiden uit de beschikbare GBA-gegevens.

Om het aantal personen dat in Nederland is geboren en mogelijk de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië heeft meegemaakt te bepalen, is vooral de variabele 'jaar van laatste vestiging in Nederland' relevant. Deze variabele vormt het enige kenmerk waarmee deze specifieke groep onderscheiden kan worden. Bij het CBS is weliswaar niet bekend vanuit welk land deze personen zich in Nederland hebben gevestigd. De statistiek van de buitenlandse migratie biedt echter wel informatie over het herkomstland van immigranten. Vanaf 1951 bevat deze statistiek ook informatie over het geboorteland van de immigrant. Deze informatie is gebruikt om een schatting te maken van het jaarlijkse aandeel van de in Nederland geboren immigranten dat zich in de periode 1946–1966 in Nederland heeft gevestigd. Deze percentages zijn vervolgens toegepast op alle personen in de bevolking van 1 januari 2001 die zich in die periode in Nederland hebben gevestigd. Voor de jaren 1946 tot en met 1950 was de informatie naar geboorteland van de immigranten niet beschikbaar. Daarom is op basis van de beschikbare informatie van de jaren 1951–1953 een schatting gemaakt van het aandeel van de in Nederland geboren personen in de immigratie. Met name de schatting van de in Nederland geboren personen die de Tweede Wereldoorlog in Indonesië hebben meegemaakt, moet daarom met enige voorzichtigheid gehanteerd worden. De hierboven beschreven wijze van afbakenen is ook gebruikt voor in Europa geboren personen die nu in Nederland wonen en die mogelijk de oorlog in voormalig Nederlands-Indië hebben meegemaakt.

Een impliciete veronderstelling is dat het in de immigratie gevonden aandeel van de migratie van in Nederland geboren personen zonder meer mag worden toegepast op alle personen die zich in een bepaald jaar in Nederland hebben gevestigd. Dat betekent dat verondersteld wordt dat de leeftijdsopbouw van de in Nederland geboren migranten uit Indonesië niet wezenlijk afwijkt van alle migranten die zich toentertijd in Nederland hebben gevestigd.

Literatuur

Steenhof L. en C.N. Harmsen, 2001, Eerste generatie Molukkers in Nederland. In: Maandstatistiek van de bevolking, december 2001, blz. 28–30.

Iets meer asielverzoeken in de Europese Unie

Han Nicolaas en Arno Sprangers

Het aantal mensen dat een asielverzoek heeft ingediend in een van de landen van de Europese Unie is, volgens ramingen gebaseerd op cijfers van de UNHCR, iets toegenomen. Het aantal asielzoekers in de EU-landen bedroeg in 2001 ca. 400 duizend, een stijging van 2 procent ten opzichte van een jaar eerder. Het Verenigd Koninkrijk kreeg het grootste aantal asielverzoeken te verwerken (92 duizend), gevolgd door Duitsland (88 duizend), Frankrijk (47 duizend) en Nederland (33 duizend). De toptien van landen vanwaar asielzoekers naar de Europese Unie komen, wordt aangevoerd door Irak en Afghanistan. Ook uit Turkije en het vroegere Joegoslavië komen naar verhouding veel asielzoekers naar Europa.

Jaren negentig: sterke toename gevolgd door daling

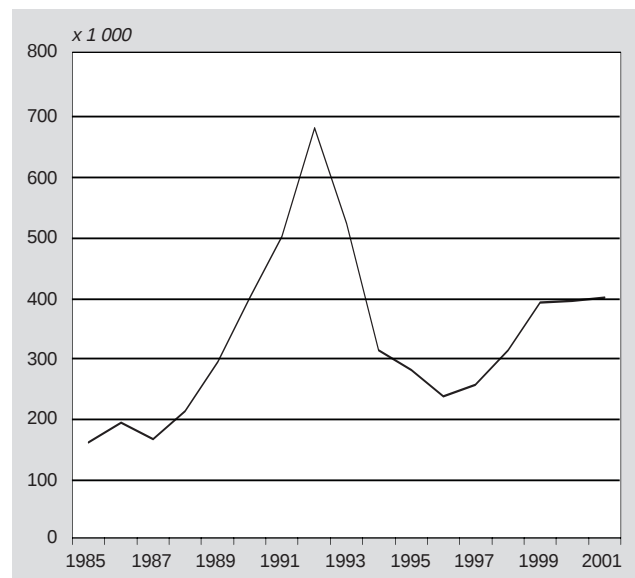
Na een sterke stijging in het begin van de jaren negentig tot een niveau van bijna 700 duizend in 1992, liep het aantal asielzoekers in de landen van de Europese Unie vervolgens weer terug tot minder dan een kwart miljoen in 1996 (*grafiek 1*). Na 1996 is het aantal asielverzoeken in Europa weer toegenomen. In 2000 dienden bijna 400 duizend personen in een van de landen van de Unie een asielverzoek in.

De sterke stijging van het aantal asielzoekers in het begin van de jaren negentig hing samen met de val van de Muur in 1989 en met de oorlog in het voormalige Joegoslavië. In 1992 was twee derde van de asielzoekers in de Europese Unie afkomstig uit (Oost-)Europa. Op dit moment komen veel asielzoekers uit Aziatische landen, zoals Afghanistan en Irak. Ook uit Turkije en het voormalige Joegoslavië komen nog relatief veel asielzoekers.

2001: lichte toename

Het aantal asielzoekers in de Europese Unie is, volgens CBS-berekeningen gebaseerd op cijfers van de UNHCR, in 2001 met 2,0 procent toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. Bij de berekeningen voor 2001 is uitgegaan van alle voor 2001 beschikbare maandcijfers per land. Voor de meeste landen waren op het moment van de berekeningen cijfers tot en met september beschikbaar. Voor andere landen waren cijfers over het hele jaar (Nederland) of cijfers tot en met november beschikbaar. De procentuele ontwikkelingen ten opzichte van dezelfde periode een

1. Asielaanvragen in de Europese Unie

N.B. De cijfers voor 2001 zijn geraamd door het CBS

jaar eerder zijn vervolgens – per land – toegepast op de jaartotalen voor 2000.

Het grootste aantal asielverzoeken werd in 2001 in het Verenigd Koninkrijk en in Duitsland ingediend (92 respectievelijk 88 duizend). Voor Duitsland betekent dit een *stijging* van ruim 12 procent ten opzichte van een jaar eerder. In het Verenigd Koninkrijk was er juist een *daling* (van 6 procent) ten opzichte van een jaar eerder. Ook in Nederland is, na de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet op 1 april 2001, het aantal asielverzoeken afgenomen. In 2001 werden hier 33 duizend asielverzoeken ingediend. Een jaar eerder waren dit er nog 44 duizend. In Frankrijk is het aantal asielzoekers juist toegenomen ten opzichte van 2000, en wel van 39 duizend tot 47 duizend, een stijging van 21 procent.

Relatief, ten opzichte van het inwonertal, had België in 2000 het grootste aantal asielzoekers (4,2 per 1 000, zie *grafiek 2*), gevolgd door Ierland en Nederland (2,9 respectievelijk 2,8 asielzoekers per 1 000 van de bevolking).

Staat 1
Asielaanvragen in de Europese Unie

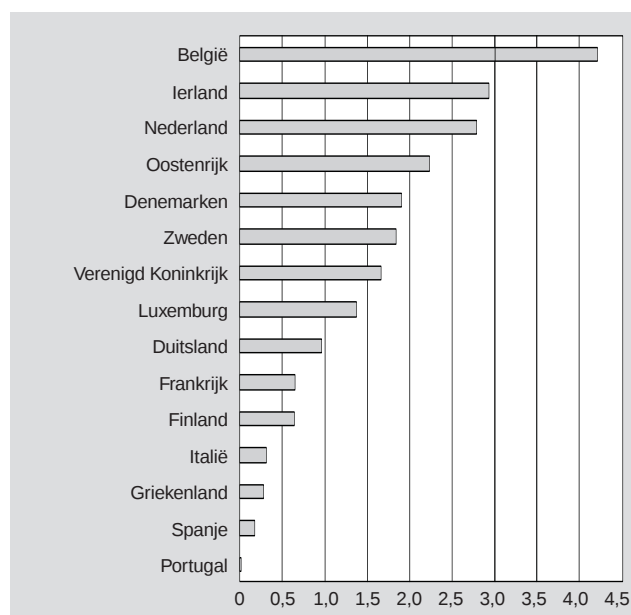
	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 (raming CBS)
x 1 000																	
Nederland	5,6	5,9	13,5	7,5	13,9	21,2	21,6	20,4	35,4	52,6	29,3	22,9	34,4	45,2	42,7 ¹⁾	43,9	33,2
België	5,4	7,6	6,0	4,5	8,2	13,0	15,2	17,7	26,9	14,4	11,4	12,4	11,8	22,0	35,8	42,7	25,6
Duitsland	73,8	99,7	57,4	103,1	121,3	193,1	256,1	438,2	322,6	127,2	127,9	116,4	104,4	98,6	95,1	78,8	88,3
Frankrijk	28,9	26,3	27,7	34,4	61,4	54,8	47,4	28,9	27,6	26,0	20,2	17,4	21,4	22,4	30,9	38,6	46,7
Verenigd Koninkrijk ²⁾	5,6	5,5	5,4	5,1	14,9	33,5	57,4	31,5	28,6	42,0	56,3	37,9	41,6	58,9	91,1	97,9	91,9 ¹⁾
Zweden	14,5	14,6	18,1	19,6	30,3	29,4	27,4	84,0	37,6	18,6	9,1	5,8	9,7	12,8	11,2	16,4	24,8
Overige EU-landen	24,6	31,3	33,9	36,0	39,7	50,6	71,6	54,1	38,4	28,8	21,8	22,4	28,6	48,2	83,9	71,4	86,7 ³⁾
Totaal EU-landen	158,5	190,8	161,9	210,1	289,7	395,6	496,6	674,7	517,0	309,5	276,0	235,1	251,8	308,2	390,8	389,6	397,2 ³⁾

¹⁾ Inclusief 3,4 duizend evacués uit Kosovo.

²⁾ Het aantal personen die een verzoek hebben ingediend is geschat op basis van het gemiddelde aantal personen per verzoek ('case') in het Verenigd Koninkrijk volgens UNHCR.

³⁾ De cijfers voor Denemarken zijn bijgeschat.

2. Aantal asielzoekers in EU-landen per 1 000 van de bevolking, 2000

In 2001 waren Irak en Afghanistan de belangrijkste herkomstlanden van asielzoekers. Over de eerste drie kwartalen van 2001 vroegen 29 duizend Irakezen en 28 duizend Afghanen asiel aan in één van de landen van de Europese Unie. Hierbij moet worden opgemerkt dat de gevolgen van de oorlog in Afghanistan volgend op de gebeurtenissen op 11 september nog niet in deze cijfers zichtbaar zijn. Voor die landen waarvoor cijfers tot en met november beschikbaar zijn, is overigens geen stijging te zien van het aantal Afghaanse asielzoekers. Ook uit het vroegere Joegoslavië en uit Turkije komen naar verhouding veel asielzoekers naar Europa.

Vergelijkbaarheid van de cijfers

Cijfers over asielzoekers in de Europese landen zijn niet altijd goed vergelijkbaar. Dit komt onder meer doordat niet altijd aantallen personen worden geteld. In sommige landen hebben de statistieken betrekking op aantallen *asielaanvragen* (die dan betrekking hebben op meerdere personen). Zo werd in het Verenigd Koninkrijk (tot augustus 2001) een asielzoekend gezin bestaande uit een man, een vrouw en minderjarige kinderen als één asielverzoek geteld. In België en Frankrijk worden in dit geval twee verzoeken geregistreerd (exclusief kinderen). In Duitsland worden meekomende gezinsleden soms wel en soms niet als aparte verzoeken behandeld. In Nederland wordt iedere persoon afzonderlijk geteld (Van der Erf, 2001). In dit artikel zijn de aantallen aanvragen in het Verenigd Koninkrijk omgerekend naar personen, gebruik makend van informatie van de UNHCR.

Daar komt bij dat statistieken 'vervuild' kunnen zijn doordat personen meerdere keren worden geteld. In internationaal verband kunnen dubbeltellingen optreden als iemand in meerdere landen een asielverzoek indient. Ook binnen een land kan het voorkomen dat iemand meerdere verzoeken indient, bijvoorbeeld als men na een afwijzing wil aantonen dat de omstandigheden op grond waarvan men in aanmerking wenst te komen voor een verblijfsstatus inmiddels aanmerkelijk zijn verslechterd. Bovendien is het mogelijk dat men probeert door het opgeven van andere personalia wederom

in de procedure te worden opgenomen (Van der Erf, 2001). Voorts verschillen de asielprocedures tussen landen. Ook dit heeft gevolgen voor de statistieken van asielzoekers. In Nederland, bijvoorbeeld, moeten asielzoekers zich in eerste instantie melden bij een van de vier zogenaamde aanmeldcentra (Rijsbergen, Zevenaar, Ter Apel en Schiphol). Alleen asielzoekers die in deze 'pre-screening'-fase niet kansloos worden geacht en daarmee feitelijk tot de asielprocedure worden toegelaten, worden in de Nederlandse asielzoekersstatistieken meegeteld. Bij de vergelijking van aantallen asielverzoeken in verschillende landen moet dus noodzakelijk-kerwijs enig voorbehoud worden gemaakt.

Europees beleid

Niet alleen aan de harmonisatie van de *asielcijfers*, maar ook aan de harmonisatie van *procedures* rond asiel valt nog veel te verbeteren. Volgens het Verdrag van Amsterdam van 1999 streeft de Europese Unie ernaar uiterlijk in 2004 een harmonisatie van het beleid met betrekking tot asiel en migratie tot stand te brengen. Zo bestaan er voornemens voor een meer coherent visumbeleid en is het de bedoeling dat mensen die legaal verblijf hebben in één van de landen van de Europese Unie zich ook vrij kunnen vestigen in de andere landen van de Unie. Tijdens de Eurotop in Laken in december 2001 is afgesproken dat eind april 2002 voorstellen gereed moeten zijn over een gezamenlijk asielbeleid. Ook de overeenkomst van Dublin (die onder meer bepaalt dat het land waar een asielzoeker de Europese Unie binnenkomt verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek) staat ter discussie. Verder wordt er gesproken over een verscherping van de controles aan de buitengrenzen van de Europese Unie.

Blijvers en volgers: effecten op de bevolkingstoename

Niet alle asielzoekers worden meegeteld in de migratiestatistieken. In Nederland worden asielzoekers meestal ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) wanneer ze het opvangcentrum hebben verlaten om een woning te betrekken (Nicolaas en Sprangers, 2001). Naar schatting veertig procent van de asielzoekers mag daadwerkelijk in Nederland blijven. In de bevolkingsprognose van het CBS wordt er daarnaast van uitgegaan dat voor iedere twee asielmigranten één volgmigrant (gezinshereniger of huwelijksmigrant) naar Nederland komt. De inschatting is dus dat er op iedere tien asielzoekers in Nederland vier mogen blijven en dat deze vier asielmigranten gemiddeld twee volgmigranten laten overkomen. Voor de meeste andere Europese landen zijn dit soort gegevens niet beschikbaar.

Literatuur

Erf, R. van der, 2001, Valkuilen in de asielstatistiek. Paper ten behoeve van het symposium 'De wegen van een vluchteling' van het Centrum voor Migratierecht van de KU Nijmegen, 15 november 2001 (NIDI, 2001).

Nicolaas, H. en A.H. Sprangers, 2001, Klein deel asielzoekers ingeschreven in GBA. In: Maandstatistiek van de bevolking, september 2001, blz. 4–7.

UNHCR, 2001, Asylum applications lodged in Europe, North America, Australia and New Zealand, January–October 2001.

Bevolkingsstatistieken in StatLine

StatLine

In toenemende mate zijn cijfers van het CBS beschikbaar via internet. Via internet kunt u toegang verkrijgen tot StatLine, de elektronische databank van het CBS. In StatLine vindt u statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen en grafieken. Deze resultaten kunt u bekijken, printen of opslaan. Naast de mogelijkheid om te zoeken met trefwoorden, kan met behulp van een Webselector een keuze worden gemaakt uit alle publicaties die zijn opgenomen in StatLine.

Hoe vindt u bevolkingscijfers in StatLine?

In StatLine zijn veel cijfers over bevolking te vinden. De snelste manier om deze cijfers te vinden, is als volgt. Ga naar de openingspagina van de CBS homepage (www.cbs.nl) en druk op de knop 'StatLine' aan de linkerzijde. U krijgt nu een scherm waarin wordt uitgelegd hoe u binnen StatLine kunt zoeken naar onderwerpen. Als u in de tekst klikt op 'StatLine' of op 'zoeken' krijgt u een scherm waarin u een zoekopdracht kunt geven (figuur 1). Als u op 'onderwerp' klikt, krijgt u een scherm met de themastructuur binnen StatLine te zien, de 'StatLine Webselector' (figuur 2). Vanuit het zoekscherm komt u bij de Webselector door op 'Thema's' te klikken.

Binnen de Webselector kunt via de themastructuur snel gegevens over bevolking opvragen. Door op het plusje voor 'Mens en maatschappij' te klikken, komt u bij 'Bevolking' terecht. Als u vervolgens op 'Bevolking' klikt, krijgt u een lijst met publicaties en submappen (figuur 3). In de submappen vindt u informatie over bijvoorbeeld de samenstelling van de bevolking, geboorte, immigratie en emigratie.

Ter illustratie is in figuur 3 de publicatie 'Bevolking; kerncijfers' geselecteerd. In het rechterdeel van de Webselector ziet u vervolgens een overzicht van de onderwerpen in deze publicatie. Hier kunt u door de tabbladen 'Onderwerpen' en 'Jaar' te selecteren uw eigen tabel samenstellen. Als u uw tabel heeft samengesteld,

drukt u op 'Gegevens tonen' onderaan het scherm. U krijgt nu de tabel op het scherm te zien. Uiteraard kunt u deze tabel afdrukken of opslaan op schijf. Als u op het pictogram met de diskette ('Be- waar tabel in ander formaat') boven de tabel klikt, krijgt u de keuze om de tabel op te slaan in excel-formaat of enig ander formaat.

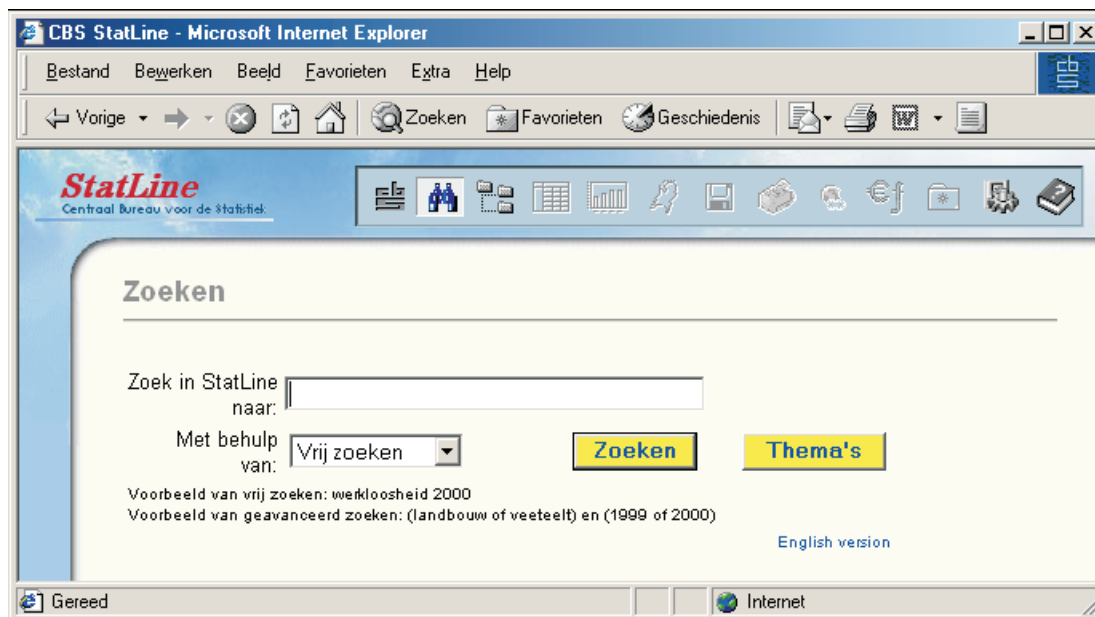
Wat kunt u in StatLine vinden?

Er zijn een groot aantal StatLinepublicaties met bevolkingscijfers gemaakt. De meeste vindt u onder de kop 'Bevolking' (figuur 3). Er zijn publicaties beschikbaar met kerncijfers van de bevolking, maandcijfers van de bevolking, regionale cijfers, cijfers over de bevolking naar samenstelling, huishoudens, geboorte, sterfte en doodsoorzaken, huwen, scheiden en verweduwen, verhuizingen, immigratie en emigratie, allochtonen, asielverzoeken, wijzigingen van nationaliteit en diverse prognoses. Cijfers per gemeente of andere regio's zijn behalve onder 'Bevolking' ook te vinden bij het thema 'Nederland regionaal' in de publicaties 'Regionaal statistisch bestand' en 'Statistisch bestand gemeenten'.

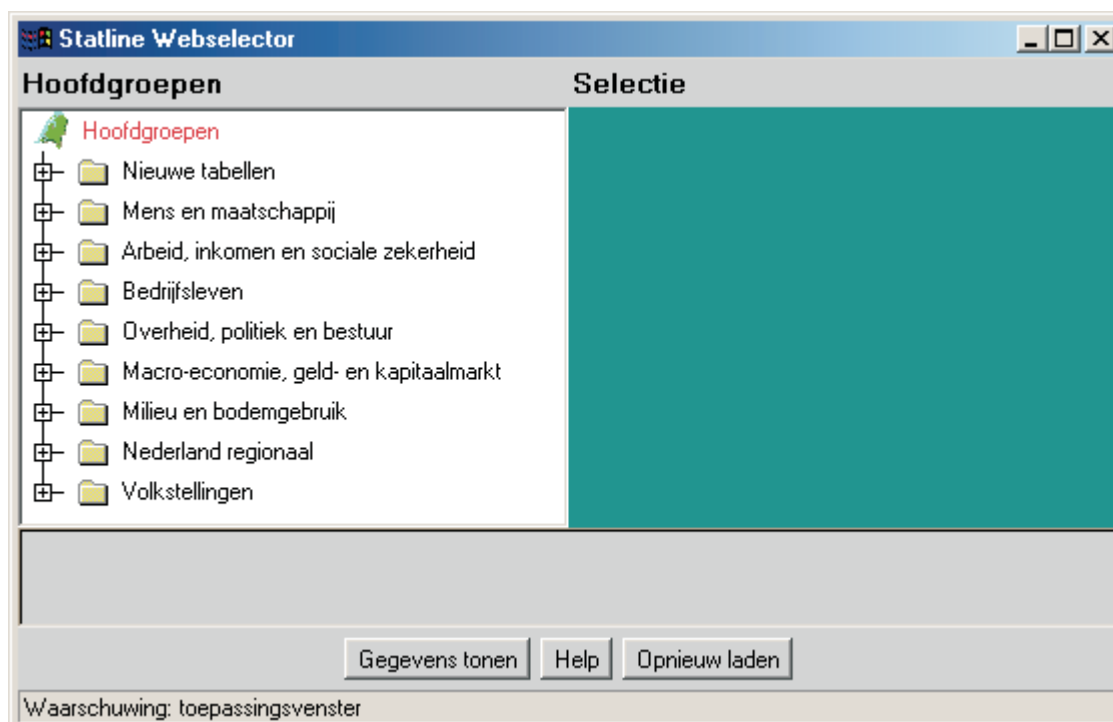
In de afgelopen periode verschenen in Statline:

- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1972
- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1977
- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1981
- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1982
- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1986
- Verkiezingsuitslag Tweede Kamer; 1989
- Huwen na samenwonen, vrouwen (OG'98)
- Relatie-ontbinding, vrouwen (OG'98)
- Allochtonen per gemeente: herkomst (per 1 jan. 1996–2001)
- Korte termijn prognose; bevolking
- Korte termijn prognose; kerncijfers
- Levendgeborenen: kerncijfers per regio

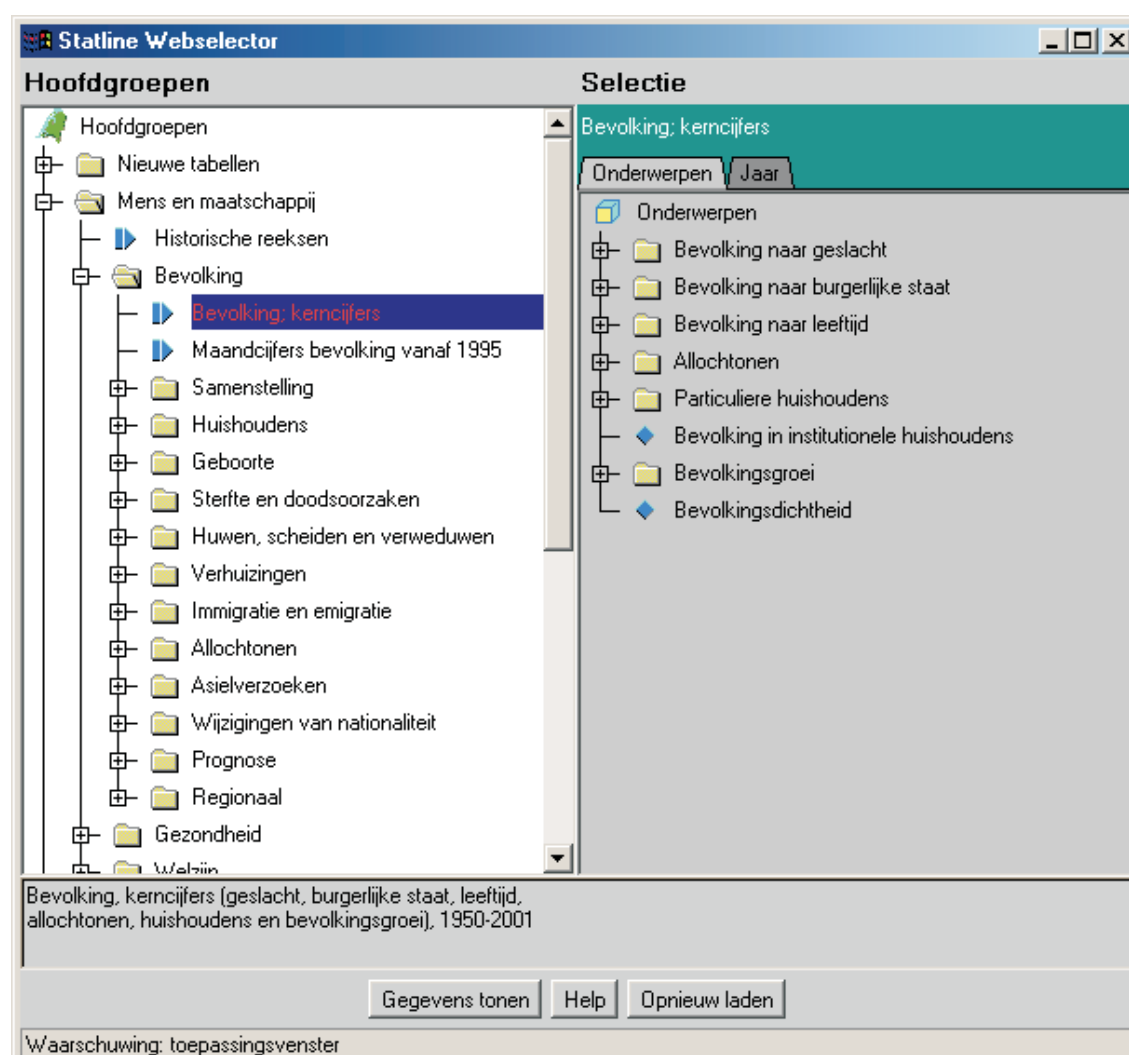
1. Zoeken in StatLine

2. StatLine Webselector

3. Bevolking in StatLine

Asielverzoeken, 1996–2000

Technische toelichting

Asielverzoeken worden ingediend door personen die om uiteenlopende redenen hun land hebben verlaten om in een ander land, in dit geval in Nederland, bescherming of asiel te zoeken. De cijfers zijn afkomstig van het Ministerie van Justitie. De asielzoekers in een bepaald jaar worden niet allen ook als immigrant in dat jaar geteld. Voor dat laatste is inschrijving in een gemeentelijke basisadministratie vereist. Asielzoekers worden niet direct na aankomst

als immigrant ingeschreven in de gemeentelijke asisadministratie. Voor degenen die in de centrale opvang zitten, gebeurt dit pas als zij 'statushouder' zijn geworden, of langer dan een halfjaar in een opvangcentrum verblijven. Degenen die buiten de centrale opvang onderdak hebben, worden ingeschreven mits zij rechtmatig in Nederland verblijven. Nadat het CBS bericht van inschrijving in de GBA heeft ontvangen, wordt de (voormalige) asielzoeker als immigrant opgenomen.

In Nederland ingediende asielverzoeken naar nationaliteit, 1996–2000

	1996	1997	1998	1999	2000
Totaal	22 857	34 443	45 220	42 729	43 895
w.o.					
Afghaanse	3 019	5 920	7 118	4 400	5 032
Angolese	422	373	608	1 585	2 181
Azerbeidzjaanse	185	315	1 267	2 449	1 153
Bosnische	984	1 968	3 769	1 169	1 637
Chinese	468	1 158	916	1 246	1 393
Guinese	87	120	338	526	1 388
Iraakse	4 378	9 641	8 300	3 703	2 747
Iraanse	1 521	1 253	1 680	1 527	2 530
Joegoslavische ¹⁾	797	1 652	4 288	7 125	3 813
Russische (Fed.)	551	459	517	960	1 001
Sierraleonse	249	390	482	1 280	2 004
Soedanese	658	678	1 875	1 694	1 413
Somalische	1 461	1 280	2 775	2 731	2 095
Syrische	306	458	828	850	1 077
Turkse	692	1 135	1 222	1 490	2 246

Bron: Ministerie van Justitie.

¹⁾ Het huidige Joegoslavië bestaat uit de deelstaten Servië en Montenegro, voor 1999 inclusief 3 434 evacués uit Kosovo.

Wijziging van nationaliteit, 1996–2000

Technische toelichting

Verkrijging van het Nederlanderschap anders dan door geboorte. Het Nederlanderschap kan worden verkregen door erkenning, adoptie, optie en naturalisatie (zelfstandig resp. mede). Verkrijging van het Nederlanderschap door *erkenning*. Betreffen niet-Nederlandse kinderen die voor het bereiken van de meerderjarigheid door een Nederlandse vader worden erkend of door diens huwelijk worden gewettigd. Verkrijging van het Nederlanderschap door *adoptie*. Niet-Nederlandse kinderen van wie de adoptie door een

Nederlandse, de Nederlands-Antilliaanse of Arubaanse rechter wordt uitgesproken verkrijgen het Nederlanderschap wanneer minstens één van de adoptief-ouders Nederlander is. Verkrijging van het Nederlanderschap door *optie*. Het totaal van de verkrijging van het Nederlanderschap door artikel 6, overgangsbepalingen volgens artikelen 27, 28 en Rijkswet van 14 november 1963 en de toescheidingsovereenkomst Suriname. Verkrijging van het Nederlanderschap door naturalisatie (*verlening*). Verlening van het Nederlanderschap vindt plaats door middel van zelfstandige- of medenaturalisatie.

Tabel 1
Verkrijging van het Nederlanderschap (anders dan door geboorte) naar voorgaande nationaliteit, 1996–2000

	1996	1997	1998	1999	2000
Afrikaanse w.o.	24 488	15 871	19 196	21 972	18 100
Marokkaanse	15 598	10 478	11 252	14 217	13 471
Somalische	3 002	2 141	4 918	3 487	1 634
Amerikaanse w.o.	6 910	4 925	4 576	4 789	3 593
Surinaamse	4 445	3 019	2 991	3 194	2 008
Aziatische w.o.	11 060	6 744	9 532	12 504	8 273
Chinese	1 394	975	800	977	1 002
Iraakse	854	798	2 721	3 834	2 403
Iraanse	2 299	1 285	1 806	2 560	1 375
Europese w.o.	39 330	31 562	24 620	18 170	12 568
Voormalig Joegoslavische	2 283	5 412	6 668	7 993	3 809
Voormalig Sovjet-Russische	591	586	826	1 510	1 103
Turkse	30 704	21 189	13 484	5 214	4 708
Oceanische	84	46	47	35	34
Zonder of onbekende nationaliteit	815	683	1 202	4 623	7 400
Totaal	82 687	59 831	59 173	62 093	49 968

Tabel 2
Verkrijging van het Nederlanderschap (anders dan door geboorte) naar voorgaande nationaliteit en soort regeling, 2000

	Door erkenning	Door adoptie	Door optie	Door naturalisatie bij Koninklijk Besluit		Totaal
				zelfstandig	mede	
Afrikaanse w.o.	149	70	1 089	10 500	6 292	18 100
Marokkaanse	33	4	1 077	7 277	5 080	13 471
Somalische	6	–	–	1 003	625	1 634
Amerikaanse w.o.	109	303	13	2 520	648	3 593
Surinaamse	52	16	4	1 489	447	2 008
Aziatische w.o.	79	492	31	5 279	2 392	8 273
Chinese	13	258	3	550	178	1 002
Iraakse	1	–	–	1 361	1 041	2 403
Iraanse	2	2	1	980	390	1 375
Europese w.o.	220	52	1 129	8 144	3 023	12 568
Voormalig Joegoslavische	17	–	32	2 558	1 202	3 809
Voormalig Sovjet-Russische	21	7	1	813	261	1 103
Turkse	32	3	760	2 736	1 177	4 708
Oceanische	2	–	–	29	3	34
Zonder of onbekende nationaliteit	229	31	30	4 364	2 746	7 400
Totaal	788	948	2 292	30 836	15 104	49 968

Maandcijfers

Technische toelichting

De gegevens over de bevolking, met uitzondering van asielzoekers, hebben betrekking op personen die in de basisadministratie van de Nederlandse gemeenten als ingezetene zijn opgenomen (de 'de jure' bevolking). In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woonachtig is, opgenomen in de basisadministratie van de gemeente waar men woont resp. waar men de meeste malen overnacht (de gemeente van inschrijving of woon-gemeente). De gegevens van een individu vormen tezamen een persoonslijst.

Geborenen worden geteld naar de gemeente waar de moeder (eventueel de vader) als ingezetene is ingeschreven. De opgenomen gegevens over de levendgeborenen hebben betrekking op alle bij de gemeente aangegeven geborenen die enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur. Daar waar levendgeborenen worden onderscheiden naar rangnummer wordt, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, bedoeld het rangnummer van de levendgeborene uit de moeder (en dus niet dat uit het bestaande huwelijk).

Een kind wordt buitenechtelijk genoemd als de moeder op het moment van de bevalling niet gehuwd is of als ze uiterlijk 307 dagen vóór de bevalling verweduwd of gescheiden is.

Overledenen worden eveneens geteld naar de gemeente van inschrijving en niet naar de gemeente van overlijden. De vermelde leeftijd is, met uitzondering van de overleden kinderen beneden 1 jaar, het verschil tussen het kalenderjaar van overlijden en dat van geboorte.

De statistiek van de buitenlandse migratie heeft betrekking op alle personen die aangifte doen van het feit dat zij zich in Nederland vestigen of Nederland verlaten.

Immigranten zijn zij voor wie de verwachte verblijfsduur in Nederland in het halfjaar volgend op de vestiging ten minste vier maanden bedraagt. Voor de emigratie geldt dat de verwachte verblijfsduur in het buitenland in het jaar volgend op het vertrek ten minste acht maanden bedraagt.

Administratieve correcties worden gevormd door de opnemingen in respectievelijk afvoeringen uit de gemeentelijke persoonsregisters anders dan door geboorte, sterfte, vestiging, vertrek of gemeente-grenswijzigingen. Het grootste deel van de administratieve correcties betreft de verwerking van of het vertrek van personen die deze gebeurtenis niet hebben gemeld bij de gemeentelijke autoriteiten of de hervestiging die daarna plaatsvindt.

Onder binnenlandse migratie wordt verstaan iedere woonplaatswisseling binnen Nederland die leidt tot verandering van gemeente van inschrijving. Veranderingen van inschrijvingsgemeente die in verband met grenswijziging tussen, respectievelijk samenvoe-

ging van, gemeenten in de bevolkingsadministratie worden geregistreerd, worden niet als binnenlandse migratie beschouwd.

Verhuizingen binnen een gemeente behoren tot de statistiek van de binnengemeentelijke verhuizingen.

De gegevens over de huwelijksluiting zijn geteld naar de gemeente waar de huwelijksvoltrekking voor de ambtenaar van de burgerlijke stand heeft plaatsgehad en hebben betrekking op huwelijken waarvan ten minste één der huwelijkspartners als ingezetene in de basisadministratie van een Nederlandse gemeente is opgenomen, ongeacht het land waar het huwelijk is gesloten.

Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd. De registratie van het partnerschap in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) is mogelijk voor paren van gelijk en van verschillend geslacht.

Echtscheidingen betreffen de door een rechter uitgesproken echtscheidingsvonnissen en hebben betrekking op echtscheidingen waarvan ten minste één van de betrokkenen als ingezetene in de basisadministratie van een Nederlandse gemeente is opgenomen, ongeacht het land waar het huwelijk is ontbonden. De datum van echtscheiding is de datum waarop dit vonnis bij de burgerlijke stand wordt ingeschreven. Voor huwelijken die in Nederland zijn gesloten is dat de burgerlijke stand in de gemeente waar het huwelijk werd voltrokken. Huwelijken die in het buitenland zijn gesloten en in Nederland zijn geregistreerd, kunnen in Nederland worden ontbonden door inschrijving van het echtscheidingsvonnis in het echtscheidingsregister van de gemeente 's-Gravenhage.

Asielzoekers zijn mensen die om uiteenlopende redenen hun land hebben verlaten om in een ander land, bijvoorbeeld Nederland, bescherming of asiel te zoeken. Het aantal individuele asielaanvragen wordt geregistreerd door het Ministerie van Justitie, de bron voor de in de tabel vermelde cijfers. De asielzoekers in een bepaald jaar worden niet allen ook als immigrant in dat jaar geteld. Voor dat laatste is immers inschrijving in een gemeentelijke basisadministratie vereist. Asielzoekers worden niet direct na aankomst als immigrant ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie (GBA). Voor degenen die in de centrale opvang zitten, gebeurt dit pas als zij 'statushouder' zijn geworden, of langer dan een jaar in een opvangcentrum verblijven. Degenen die buiten de centrale opvang onderdak hebben, worden ingeschreven mits zij rechtmatig in Nederland verblijven. Nadat het CBS bericht van inschrijving in de GBA heeft ontvangen, wordt de (voormalige) asielzoeker als immigrant opgenomen.

Ten slotte wordt nog vermeld dat door middel van een voetnoot per tabel wordt aangegeven welke cijfers een voorlopig karakter dragen en welke definitief zijn.

Tabel 1
Bevolking, stand en dynamiek

	Levend- geborenen	Over- ledenen	Buitenlandse migratie		Totale bevolkings- groei ²⁾	Aantal inwoners aan het einde van het jaar / de maand	Binnen- landse migratie	Binnen- gemeentelijk verhuisde personen	Huwelijks- sluitingen	Partner- schaps- registraties	Echt- scheidingen
			Immigratie	Emigratie ¹⁾							
1996	189 521	137 561	108 749	91 945	73 218	15 567 107	629 774	1 084 411	85 140		34 871
1997	192 443	135 783	109 860	81 973	87 085	15 654 192	633 356	1 106 833	85 059		33 740
1998	199 408	137 482	122 407	79 289	106 033	15 760 225	665 795	1 108 216	86 956	4 626	32 459
1999	200 445	140 487	119 151	78 779	103 725	15 863 950	637 394	1 058 308	89 428	3 256	33 571
2000	206 619	140 527	132 850	78 977	123 125	15 987 075	614 097	972 515	88 074	2 922	34 650
januari	17 068	14 915	10 035	6 516	5 989	15 869 939	49 518	81 981	3 095	195	2 983
februari	16 606	11 773	10 249	5 587	9 740	15 879 679	46 385	79 500	4 483	215	2 878
maart	17 445	11 608	9 964	6 667	9 486	15 889 165	49 497	85 449	4 623	232	3 225
april	16 625	11 468	8 491	5 685	8 236	15 897 401	42 213	74 483	6 220	213	2 515
mei	17 513	11 511	9 970	5 654	10 589	15 907 990	49 646	86 128	11 335	313	3 193
juni	16 773	11 200	10 135	6 455	9 494	15 917 484	46 636	78 608	11 530	296	2 663
juli	17 694	11 164	12 269	8 214	10 840	15 928 324	58 042	85 335	8 802	241	2 908
augustus	18 315	10 960	14 833	7 717	14 659	15 942 983	63 132	80 807	9 834	254	2 896
september	17 736	10 667	14 015	7 414	13 933	15 956 916	56 966	77 276	12 561	276	2 853
oktober	17 155	11 556	12 611	6 703	11 755	15 968 671	53 239	81 389	6 514	225	3 028
november	16 996	11 372	11 939	6 443	11 448	15 980 119	50 850	81 642	4 319	239	3 053
december	16 693	12 333	8 339	5 922	6 956	15 987 075	47 973	79 917	4 758	223	2 455
2001											
januari	15 764	13 188	9 124	5 500	6 200	15 993 275	42 451	72 077	3 842	168	2 748
februari	16 666	11 446	10 953	5 574	10 599	16 003 874	48 567	76 397	3 222	163	3 324
maart	15 675	11 587	13 197	8 935	8 350	16 012 224	53 869	89 316	4 248	171	3 156
april	16 244	11 772	9 821	5 505	8 788	16 021 012	43 865	72 844	5 942	146	3 044
mei	17 555	12 367	9 303	5 838	8 653	16 029 665	41 477	73 416	10 116	185	3 194
juni	16 722	11 114	12 430	8 442	9 596	16 039 261	57 450	88 321	9 384	161	3 025
juli	18 069	11 162	12 143	7 778	11 272	16 050 533	59 780	83 936	7 232	201	3 351
augustus	17 962	10 964	12 127	7 737	11 388	16 061 921	57 602	72 810	11 007	269	3 266
september	16 751	10 578	12 827	7 033	11 967	16 073 888	55 711	81 424	9 765	364	3 055
oktober	18 216	12 151	13 029	7 051	12 043	16 085 931	54 526	86 121	7 864	480	3 638
november	16 316	11 804	12 258	6 767	10 003	16 095 934	52 591	86 066	5 790	528	3 261

¹⁾ Inclusief saldo administratieve correcties.

²⁾ Inclusief het verschil tussen het officieel vastgestelde en het berekende inwonertal (overige correcties).

N.B. De cijfers die betrekking hebben op 2000 en eerder, zijn definitief. De overige cijfers zijn voorlopig.

Tabel 2
Levendgeborenen naar legitimiteit en rangnummer (uit de moeder)

	Eerste kinderen	Tweede kinderen	Derde kinderen	Vierde of volgende kinderen	Totaal	w.o. buitenechtelijk	
						totaal	w.o. eerste kinderen
1996	85 792	68 334	24 631	10 764	189 521	32 192	20 492
1997	89 322	68 173	24 238	10 710	192 443	36 863	23 410
1998	93 876	69 877	24 970	10 685	199 408	41 439	26 691
1999	93 815	71 289	24 840	10 501	200 445	45 592	29 165
2000	95 972	74 014	25 685	10 948	206 619	51 539	32 365
januari	8 156	5 883	2 069	960	17 068	4 160	2 684
februari	7 673	6 039	2 007	887	16 606	4 115	2 594
maart	7 944	6 379	2 200	922	17 445	4 202	2 652
april	7 528	6 051	2 185	861	16 625	4 018	2 451
mei	7 729	6 552	2 268	964	17 513	4 233	2 581
juni	7 658	6 086	2 103	926	16 773	4 029	2 450
juli	8 120	6 463	2 192	919	17 694	4 401	2 722
augustus	8 559	6 588	2 260	908	18 315	4 645	2 935
september	8 377	6 232	2 209	918	17 736	4 491	2 888
oktober	8 092	6 068	2 070	925	17 155	4 379	2 738
november	8 086	5 949	2 090	871	16 996	4 394	2 764
december	8 050	5 724	2 032	887	16 693	4 472	2 906
2001							
januari	7 398	5 680	1 848	838	15 764	4 085	2 620
februari	7 591	6 081	2 060	934	16 666	4 404	2 739
maart	7 089	5 795	1 989	802	15 675	4 140	2 588
april	7 309	6 023	2 082	830	16 244	4 290	2 734
mei	7 967	6 421	2 226	941	17 555	4 593	2 839
juni	7 676	6 172	2 043	831	16 722	4 631	2 865
juli	8 503	6 492	2 195	879	18 069	4 865	3 104
augustus	8 411	6 456	2 187	908	17 962	4 993	3 163
september	7 849	6 097	1 974	831	16 751	4 645	2 959
oktober	8 530	6 595	2 146	945	18 216	5 205	3 237
november	7 803	5 743	1 968	802	16 316	4 805	3 039

N.B. De cijfers die betrekking hebben op 2000 en eerder, zijn definitief. De overige cijfers zijn voorlopig.

Tabel 3
Overledenen naar leeftijd en geslacht

	0–19 jaar		20–39 jaar		40–59 jaar		60–79 jaar		80–89 jaar		90+ jaar		Totaal		w.o. beneden 1 jaar ¹⁾	
	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
1996	1 125	800	2 115	1 167	8 365	5 276	33 896	22 029	18 749	26 064	4 758	13 217	69 008	68 553	615	471
1997	1 016	724	2 026	1 151	8 187	5 421	32 890	21 785	18 425	25 864	4 699	13 595	67 243	68 540	541	427
1998	1 103	692	1 901	1 035	8 340	5 520	33 343	21 962	18 598	26 028	4 924	14 036	68 209	69 273	613	422
1999	1 055	785	1 937	1 128	8 570	5 787	33 416	22 608	18 716	26 452	5 178	14 855	68 872	71 615	563	485
2000	999	761	1 740	1 006	8 204	5 552	30 974	20 245	20 619	26 733	6 237	17 457	68 773	71 754	582	477
januari	73	58	170	87	763	513	2 968	1 950	2 321	2 901	861	2 250	7 156	7 759	41	37
februari	75	50	113	86	622	414	2 515	1 669	1 833	2 226	577	1 593	5 735	6 038	47	32
maart	91	88	123	69	670	432	2 544	1 643	1 704	2 248	558	1 438	5 690	5 918	58	61
april	84	57	172	75	669	414	2 488	1 615	1 769	2 141	515	1 469	5 697	5 771	53	28
mei	92	61	141	78	717	475	2 479	1 670	1 700	2 170	506	1 422	5 635	5 876	52	38
juni	77	64	161	81	661	430	2 488	1 583	1 606	2 148	510	1 391	5 503	5 697	49	35
juli	93	70	136	86	663	455	2 594	1 684	1 574	2 084	439	1 286	5 499	5 665	53	44
augustus	85	76	162	81	676	486	2 404	1 576	1 526	2 130	455	1 303	5 308	5 652	46	47
september	80	62	145	89	675	461	2 378	1 621	1 514	2 004	416	1 222	5 208	5 459	49	43
oktober	93	49	150	106	694	489	2 700	1 739	1 603	2 128	462	1 343	5 702	5 854	48	35
november	59	61	138	90	681	495	2 646	1 654	1 613	2 185	466	1 284	5 603	5 769	32	38
december	97	65	129	78	713	488	2 770	1 841	1 856	2 368	472	1 456	6 037	6 296	54	39
2001																
januari	106	71	168	105	763	514	2 902	2 015	1 861	2 589	548	1 546	6 348	6 840	49	41
februari	104	73	120	80	659	472	2 640	1 794	1 547	2 188	457	1 312	5 527	5 919	60	50
maart	84	50	149	76	720	499	2 641	1 741	1 685	2 167	490	1 285	5 769	5 818	44	35
april	70	45	143	103	751	489	2 730	1 775	1 692	2 278	417	1 279	5 803	5 969	30	20
mei	83	66	156	92	749	539	2 930	1 849	1 666	2 441	464	1 332	6 048	6 319	44	43
juni	97	68	143	70	684	450	2 587	1 702	1 524	2 153	426	1 210	5 461	5 653	53	48
juli	106	71	144	94	674	483	2 543	1 772	1 536	2 130	378	1 231	5 381	5 781	70	39
augustus	87	58	157	91	773	502	2 415	1 766	1 436	2 142	359	1 178	5 227	5 737	40	31
september	79	68	159	74	723	484	2 411	1 758	1 446	1 999	336	1 041	5 154	5 424	48	44
oktober	100	70	190	87	763	557	2 830	1 956	1 693	2 328	387	1 190	5 963	6 188	57	43
november	79	60	166	83	787	496	2 850	1 934	1 577	2 225	388	1 159	5 847	5 957	47	36

¹⁾ Leeftijd op de laatste verjaardag.

N.B. De cijfers die betrekking hebben op 2000 en eerder, zijn definitief. De overige cijfers zijn voorlopig.

Tabel 4
Buitenlandse migratie naar geboorteland

	Totaal ¹⁾	Werelddelen					Landen						
		Europa	Amerika	Azië	Afrika	Oceanië	EU-landen					Afghanistan	China
							Nederland	België	BR Duitsland	Verenigd Koninkrijk	Overige EU-landen		
Immigratie ²⁾													
1996	108 749	57 251	14 682	20 722	15 228	866	22 566	1 915	5 626	4 439	6 888	2 848	1 516
1997	109 860	56 719	15 736	22 016	14 527	862	22 715	2 244	5 548	4 454	7 533	3 664	1 788
1998	122 407	60 679	20 492	24 080	16 027	1 039	25 984	2 336	5 465	4 469	8 145	3 929	1 940
1999	119 151	61 522	19 946	21 557	14 921	1 204	24 974	2 360	5 193	4 780	8 523	5 506	1 850
2000	132 850	66 921	22 428	24 340	17 823	1 338	23 817	2 244	5 150	5 564	8 843	4 610	2 632
januari	10 035	5 438	1 528	1 628	1 316	125	2 011	206	478	407	754	269	149
februari	10 249	5 226	1 469	1 817	1 624	113	1 614	175	411	412	757	318	179
maart	9 964	5 058	1 453	1 889	1 460	104	1 699	162	411	443	684	316	198
april	8 491	4 295	1 311	1 554	1 216	115	1 600	139	356	362	556	257	146
mei	9 970	5 044	1 537	1 892	1 380	117	1 867	178	365	454	600	296	188
juni	10 135	5 039	1 700	1 984	1 310	102	2 079	145	406	422	534	354	246
juli	12 269	6 160	2 749	1 911	1 336	113	2 878	217	341	425	616	374	195
augustus	14 833	7 233	3 369	2 300	1 785	146	3 073	268	523	608	850	397	230
september	14 015	7 000	2 377	2 654	1 871	113	2 083	250	591	560	1 156	589	337
oktober	12 611	6 277	1 924	2 656	1 667	87	1 780	190	517	570	918	567	312
november	11 939	5 958	1 672	2 484	1 693	132	1 648	192	456	585	906	529	300
december	8 339	4 193	1 339	1 571	1 165	71	1 485	122	295	316	512	344	152
2001													
januari	9 124	4 582	1 331	1 813	1 313	85	1 584	152	312	390	575	410	179
februari	10 953	5 417	1 427	2 194	1 797	118	1 621	186	392	460	796	472	228
maart	13 197	6 472	1 865	2 603	2 115	139	2 046	170	464	543	873	482	299
april	9 821	4 851	1 295	1 899	1 640	136	1 564	135	369	483	600	333	323
mei	9 303	4 281	1 326	1 904	1 671	121	1 489	143	349	355	593	390	253
juni	12 430	6 150	1 975	2 336	1 826	143	2 497	185	442	484	687	509	235
juli	12 143	6 064	2 491	2 067	1 399	122	2 971	185	447	472	661	453	278
augustus	12 127	5 994	2 330	2 042	1 636	125	2 411	192	498	536	764	321	271
september	12 827	6 519	2 014	2 349	1 815	130	2 111	225	556	598	1 026	312	467
oktober	13 029	6 484	1 731	2 451	2 231	131	1 956	214	596	532	1 011	373	426
november	12 258	5 854	1 513	2 507	2 248	136	1 709	192	476	448	851	386	502
Emigratie (inclusief saldo administratieve correcties)													
1996	91 945	65 420	10 594	7 605	7 380	946	40 365	1 391	5 066	4 894	5 876	108	684
1997	81 973	58 535	9 701	6 889	6 089	774	37 849	1 293	4 336	3 748	5 249	56	592
1998	79 289	56 709	8 953	7 059	5 827	717	35 778	1 371	4 321	3 971	5 643	109	532
1999	78 779	55 853	9 055	7 054	5 997	818	35 785	1 331	4 119	3 643	5 627	204	544
2000	78 977	57 041	8 333	6 834	5 935	834	37 414	1 375	3 980	3 353	5 757	214	502
januari	6 516	4 653	671	560	535	97	3 180	109	266	281	440	40	58
februari	5 587	3 991	587	525	425	59	2 627	88	266	256	393	24	29
maart	6 667	4 679	696	719	516	57	2 999	141	353	275	519	14	57
april	5 685	4 087	569	489	490	50	2 727	64	280	259	358	5	22
mei	5 654	4 047	567	532	434	74	2 561	99	258	246	458	11	56
juni	6 455	4 604	755	583	449	64	2 933	119	343	311	544	14	48
juli	8 214	5 807	1 065	777	501	64	3 788	160	404	298	653	19	36
augustus	7 717	5 764	757	603	519	74	3 882	127	370	324	543	10	33
september	7 414	5 485	735	638	496	60	3 599	127	393	332	539	16	51
oktober	6 703	4 907	645	490	580	81	3 222	109	357	280	459	14	41
november	6 443	4 557	743	541	528	74	2 904	109	349	263	472	35	41
december	5 922	4 460	543	377	462	80	2 992	123	341	228	379	12	30
2001													
januari	5 500	3 897	585	501	470	47	2 664	91	201	202	354	39	58
februari	5 574	4 144	482	425	449	74	2 687	128	257	199	412	24	34
maart	8 935	6 107	966	932	865	64	4 034	126	376	359	633	21	75
april	5 505	3 966	529	497	465	48	2 607	72	305	204	374	24	32
mei	5 838	4 135	619	544	479	61	2 726	117	260	221	461	28	41
juni	8 442	5 996	1 120	646	596	84	3 877	135	391	328	695	31	49
juli	7 778	5 734	791	655	535	63	3 946	140	357	339	579	32	54
augustus	7 737	5 670	711	619	648	89	3 826	154	378	260	569	15	38
september	7 033	5 100	682	594	571	86	3 436	119	353	270	442	19	41
oktober	7 051	4 905	740	717	625	64	3 247	120	332	245	501	15	42
november	6 767	4 755	783	572	553	104	3 175	107	346	271	414	26	33

¹⁾ Inclusief geboorteland onbekend.²⁾ Inclusief in Nederlandse asielzoekerscentra geboren kinderen.

N.B. De cijfers die betrekking hebben op 2000 en eerder zijn definitief. De overige cijfers zijn voorlopig.

Egypte	Irak	Iran	Japan	Marokko	Nederlandse Antillen + Aruba	Somalië	Suriname	Turkije	VS van Amerika	Voormalig Joegoslavië	Voormalige Sovjet-Unie	Zuid-Afrika
750	4 673	2 818	1 385	4 528	3 845	3 478	3 643	6 209	3 132	3 636	2 378	913
826	6 130	1 689	1 293	4 894	4 751	1 644	3 555	6 291	3 151	1 818	2 162	1 051
859	7 368	1 139	1 228	5 531	7 588	1 385	4 603	5 459	3 408	1 682	2 656	1 688
671	3 346	1 144	1 293	4 670	8 813	1 668	3 205	4 817	3 488	4 133	2 975	1 333
571	4 445	1 733	1 298	4 482	10 167	2 181	3 601	5 393	3 538	4 780	6 104	1 331
45	318	104	84	372	656	168	209	431	280	414	326	111
50	395	142	75	485	470	193	269	463	306	509	471	138
51	396	143	101	398	494	172	301	493	264	410	361	120
31	254	98	129	406	530	150	231	360	204	250	366	104
35	374	135	175	359	623	188	303	439	245	402	356	106
48	408	97	111	364	841	179	279	296	255	381	461	81
44	323	141	102	262	1 608	180	329	343	341	394	585	77
49	377	133	133	509	1 779	161	443	563	524	327	534	137
64	369	197	118	517	1 105	227	366	552	360	468	663	123
52	515	211	114	378	806	154	342	537	327	463	798	119
62	416	228	91	261	635	264	321	506	255	505	667	103
40	300	104	65	171	620	145	208	410	177	257	516	112
41	376	154	37	274	555	132	220	440	221	295	443	125
55	412	211	82	427	470	188	259	504	271	342	570	148
68	472	199	122	486	701	256	295	624	279	450	773	157
48	236	138	120	504	473	156	283	465	202	310	502	120
36	228	182	116	519	510	114	278	450	174	214	337	97
70	291	198	148	453	921	199	323	518	291	301	596	120
62	228	164	146	282	1 390	145	341	359	334	207	428	113
55	202	172	127	372	1 107	125	299	483	404	219	407	101
61	233	175	115	498	808	117	335	591	340	256	561	105
48	223	229	123	600	609	171	335	590	274	296	629	146
53	267	210	109	507	437	143	333	646	269	292	709	118
617	245	443	1 388	2 490	3 288	641	2 391	4 189	2 635	1 222	551	649
502	257	465	1 246	1 711	2 905	771	2 228	2 637	2 494	1 122	538	647
373	373	349	1 137	1 466	2 385	846	1 791	2 210	2 544	774	596	815
335	720	339	1 237	1 432	2 646	1 286	1 630	1 860	2 557	938	493	816
270	633	318	1 155	1 105	2 443	1 829	1 273	1 158	2 489	1 263	667	680
22	72	21	72	96	214	153	152	60	162	123	60	83
18	79	27	79	74	176	126	100	72	132	87	62	56
30	59	38	189	102	190	137	109	67	215	78	70	55
23	45	25	90	123	144	119	119	93	162	106	34	45
27	60	22	66	73	179	108	63	104	181	132	60	39
7	53	24	119	85	181	122	105	73	281	84	38	45
25	41	43	144	108	256	153	140	83	425	116	65	47
26	51	19	124	80	216	203	80	108	244	164	57	56
12	67	35	80	85	241	191	128	119	165	127	50	64
19	37	21	68	102	236	220	94	134	171	85	64	56
33	44	28	63	115	254	141	136	125	178	109	60	48
28	25	15	61	62	156	156	47	120	173	52	47	86
19	72	23	44	68	186	143	68	105	174	68	61	64
4	50	14	52	34	184	221	45	91	132	127	46	41
41	82	38	253	152	304	304	209	135	264	142	92	67
11	53	32	91	50	162	153	59	108	166	112	28	53
13	58	16	102	83	202	174	82	82	180	65	66	41
4	51	44	122	128	332	203	113	137	383	104	87	60
13	78	38	100	116	272	184	41	72	283	68	41	76
9	94	21	78	102	216	254	71	132	228	104	49	67
28	82	43	68	99	284	257	87	105	160	86	57	41
8	126	48	92	96	253	230	138	123	190	91	68	52
20	100	45	61	82	290	165	133	85	178	84	84	70

Tabel 5
Asielaanvragen naar land van nationaliteit

	Totaal	w.o.									
		Afghanistan	Bosnië- Herzegovina	China	Irak	Iran	Servië en Montenegro	Somalië	Sri Lanka	Turkije	Dem. Rep. Congo (Zaire)
1996	22 857	3 019	984	468	4 378	1 521	797	1 461	1 483	692	435
1997	34 443	5 920	1 968	1 158	9 641	1 253	1 652	1 280	1 497	1 135	592
1998	45 217	7 118	3 769	916	8 300	1 680	4 288	2 775	1 049	1 222	410
1999	42 729	4 400	1 169	1 246	3 703	1 527	7 125	2 731	856	1 490	252
2000	43 559	5 032	1 637	1 393	2 747	2 530	3 813	2 095	972	2 246	501
januari	4 125	391	89	112	312	224	260	348	110	175	31
februari	3 840	352	78	111	305	183	199	156	97	192	70
maart	3 571	334	181	98	238	150	330	173	107	185	39
april	3 104	348	139	109	157	176	318	193	71	153	36
mei	3 053	390	105	118	151	160	175	156	60	234	34
juni	3 371	398	87	140	139	105	818	120	89	151	26
juli	3 581	428	161	146	195	173	608	154	75	173	38
augustus	3 920	558	154	151	259	243	346	214	80	159	63
september	3 418	410	185	97	222	230	198	194	74	209	41
oktober	3 981	417	155	114	246	316	273	136	86	225	39
november	3 927	526	146	113	285	291	168	139	54	205	41
december	3 668	480	157	84	238	279	120	112	69	185	43
2001											
januari	3 697	342	211	96	214	310	106	135	76	174	45
februari	2 805	254	191	86	139	172	59	85	42	154	38
maart	3 086	358	139	59	171	125	106	103	57	152	41
april	2 781	263	88	79	97	124	81	98	72	131	50
mei	2 549	298	106	38	85	98	102	89	49	141	25
juni	2 219	262	68	45	94	92	52	75	56	100	28
juli	2 475	255	58	63	94	108	84	77	57	92	25
augustus	2 462	274	30	41	105	62	58	83	44	87	30
september	2 551	323	49	45	75	104	89	110	31	103	40
oktober	3 401	470	44	57	105	140	91	122	91	119	37
november	2 399	242	24	55	71	89	42	73	54	78	43

Bron: Ministerie van Justitie.

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002

	Aflevering	Bladzijde
--	------------	-----------

1. BEVOLKINGSSTRUCTUUR EN -ONTWIKKELING

Artikelen

– Bevolkingsontwikkeling in 1996: toename immigratie	maart	1997	6–10
– Bevolking naar leeftijd en geslacht, 1 januari 1996 en de bevolking volgens de overlevingstafel, 1991–1995	mei	1997	4
– Demografie van Nederland 1996	november	1997	6–22
– Geboorte, sterfte, immi- en emigratie, 1980–1997	december	1997	4
– Meer dan duizend mensen van honderd jaar of ouder	december	1997	6– 8
– Bevolkingsontwikkeling in 1997: stijging bevolkingsgroei	maart	1998	8–13
– Geboorte, sterfte, immi- en emigratie, 1980–1998	september	1998	6
– Demografie van Nederland 1997	december	1998	8–24
– Kinderen en jeugdigen, 1970–2020	maart	1999	6
– Demografische ontwikkelingen en collectieve uitgaven	maart	1999	9–12
– Bevolkingsgroei 1998: veel geboorten, veel immigranten	maart	1999	13–19
– Geboorte, sterfte, immi- en emigratie in de jaren negentig	september	1999	6
– Hoeveel mensen maken voor de tweede keer een eeuwwisseling mee?	november	1999	10–11
– Bevolkingsontwikkeling 1900–2100	december	1999	9–16
– Dutch population statistics based on population register data	februari	2000	9–15
– Demografie van Nederland 1999	maart	2000	9–33
– Geregistreerd partnerschap en burgerlijke staat: toepassing in de bevolkingsstatistieken	mei	2000	10–13
– Caleidoscoop van de moderne levensloop	juni	2000	10–17
– Bevolkingsstatistieken in Statline	april	2001	4– 6
– Zestien miljoen inwoners	april	2001	7
– Bevolkingsgroei blijft hoog	juli	2001	4– 6

Jaarcijfers

– Bevolking van Nederland naar burgerlijke staat, geslacht en leeftijd, 1 januari 1997	augustus	1997	17–20
– Demografische kerncijfers, 1985–1996	september	1997	13–18
– Bevolking van Nederland naar burgerlijke staat, geslacht en leeftijd, 1 januari 1998	augustus	1998	21–24
– Demografische kerncijfers, 1990–1997	december	1998	53–58
– Bevolking van Nederland naar burgerlijke staat, geslacht en leeftijd, 1 januari 1999	juni	1999	29–32
– Demografische kerncijfers, 1990–1998	januari	2000	29–34
– Bevolking van Nederland naar burgerlijke staat, geslacht en leeftijd, 1 januari 2000	augustus	2000	19–22
– Demografische kerncijfers, 1990–1999	januari	2001	26–30
– Bevolkingsstatistieken in Statline	mei	2001	41–42
– Bevolking naar leeftijd, burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2001	september	2001	25–28

2. BEVOLKING NAAR REGIO

Artikelen

– Regionale spreiding van Antillianen en Arubanen, 1997	februari	1998	6
– Regionale verschillen in bevolking	maart	1998	14–25

Jaarcijfers

– Bevolking per gemeente naar provincie, 1 januari 1997	januari	1997	77–82
– Loop van de bevolking naar enkele regionale en categorale indelingen, 1995	februari	1997	11–20
– Demografische cijfers per provincie, 1991–1996	maart	1997	52–64
– Bevolking naar geslacht per viercijferig postcodegebied, 1 januari 1996	april	1997	12–29
– Leefijdsopbouw per gemeente, 1 januari 1997	december	1997	40–47
– Bevolking naar geslacht per viercijferig postcodegebied, 1 januari 1997	december	1997	48–66
– Bevolking per gemeente naar provincie, 1 januari 1998	januari	1998	20–24
– Stand van de bevolking op 1 januari 1997 en loop van de bevolking in 1996, per provincie en landsdeel	februari	1998	12–15
– Stand van de bevolking op 1 januari 1997 en loop van de bevolking in 1996, per gemeente-groep naar stedelijkheid gemeenten	februari	1998	16–17

	Aflevering	Bladzijde
--	------------	-----------

– Stand van de bevolking op 1 januari 1997 en loop van de bevolking in 1996, per gemeentegroep naar inwonertal	februari	1998	18–25
– Demografische cijfers per provincie, 1992–1997	april	1998	19–31
– Leefijdsopbouw per gemeente, 1 januari 1998	juli	1998	27–35
– Bevolking naar geslacht per viercijferig postcodegebied, 1 januari 1998	december	1998	59–77
– Stand van de bevolking op 1 januari 1998 en loop van de bevolking in 1997, per provincie en landsdeel	december	1998	78–81
– Stand van de bevolking op 1 januari 1998 en loop van de bevolking in 1997, per gemeente-groep naar stedelijkheid gemeenten	december	1998	82–83
– Stand van de bevolking op 1 januari 1998 en loop van de bevolking in 1997, per gemeentegroep naar inwonertal	december	1998	84–91
– Bevolking per gemeente naar provincie 1 januari 1999	januari	1999	20–24
– Demografische cijfers per provincie, 1993–1998	april	1999	41–54
– Leefijdsopbouw per gemeente, 1 januari 1999	juli	1999	19–26
– Bevolking per gemeente naar provincie 1 januari 2000 (berekende cijfers)	januari	2000	35–39
– Demografische cijfers per provincie, 1994–1999	februari	2000	29–42
– Stand van de bevolking op 1 januari 1999 en loop van de bevolking in 1998, regionale cijfers	februari	2000	43–55
– Leefijdsopbouw per gemeente, 1 januari 2000	november	2000	35–43
– Demografische cijfers per provincie, 1995–2000	januari	2001	31–42
– Bevolking per gemeente naar provincie 1 januari 2001 (berekende cijfers)	januari	2001	43–47
– Stand van de bevolking op 1 januari 2000 en loop van de bevolking in 1999, regionale cijfers	januari	2001	48–59

3. BEVOLKING NAAR NATIONALITEIT EN GEBOORTELAND

Artikelen

– Eerste en tweede generatie Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen naar jaar van huwelijksluiting, 1996	april	1997	4
– In Indonesië of het voormalig Nederlands-Indië geboren bevolking	april	1997	6–10
– Eerste en tweede generatie Turken en Marokkanen naar leeftijd en nationaliteit, 1996	juli	1997	4
– Verhuizingen van Marokkanen, Turken, Antillianen en Surinamers naar leeftijd, 1996	augustus	1997	4
– Regionale spreiding van Antillianen en Arubanen, 1997	februari	1998	6
– Antillianen en Arubanen naar jaar van laatste vestiging, leeftijd bij laatste vestiging en verband tussen huwelijk en vestiging	mei	1998	6
– Chinezen in Nederland, 1 januari 1997	mei	1998	8–11
– Personen met dubbele nationaliteit	april	1999	6
– Allochtonen in Nederland: vijf grote groepen	april	1999	9–19
– Naar geboorteland gemengde echtparen	juli	1999	6
– Allochtonen in Nederland: vluchtelingen en asielzoekers	juli	1999	10–18
– Allochtonen in Nederland: westers/niet-westers, 1999	november	1999	6– 7
– Joegoslaven in Nederland, 1 januari 1999	februari	2000	6
– Verdubbeling van het aantal allochtonen	maart	2000	34–43
– Gezinnen met kinderen naar allochtoniteit	mei	2000	6– 7
– Aantallen allochtonen volgens verschillende definities	mei	2000	14–17
– Main trends in the labour force in the European Union	oktober	2000	9–16
– Niet-westerse derde generatie, een eerste verkenning	juni	2001	16–19
– Spreiding van niet-westerse allochtonen over Nederland	juni	2001	20–23
– Klein deel van asielzoekers ingeschreven in GBA	september	2001	4– 7
– Inwonende Turkse en Marokkaanse jongeren	september	2001	8– 9
– Verdubbeling van het aantal allochtonen in de afgelopen kwart eeuw	september	2001	12–16
– Schattingsmethode voor de allochtone bevolking in de afgelopen kwart eeuw	september	2001	17–22
– Allochtonen, een jonge en groeiende bevolkingsgroep	november	2001	11–15
– Relatie- en gezinsvorming van allochtonen	november	2001	16–21
– Gehuwde allochtonen en hun partner	november	2001	22–25
– Eerste generatie Molukkers in Nederland	december	2001	28–30

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002

	Aflevering	Bladzijde
<i>Jaarcijfers</i>		
– Bevolking naar geboorteland en geboorteland van de ouders, 1 januari 1996	januari 1997	22– 30
– Bevolking naar geboorteland en geboorteland van de ouders, per provincie en in de vier grote gemeenten, 1 januari 1996	januari 1997	31– 42
– Bevolking per gemeente naar geboorteland resp. Geboorteland ouders, 1 januari 1996	januari 1997	43– 61
– Niet-Nederlanders per gemeente, 1 januari 1996	februari 1997	21– 29
– Demografische cijfers betreffende de Surinaamse en Antilliaanse + Arubaanse bevolking in Nederland, 1991–1995	maart 1997	90– 94
– Bevolking naar geboorteland en geboorteland van de ouders, 1 januari 1997	december 1997	67– 75
– Bevolking naar geboorteland en geboorteland van de ouders, per provincie en in de vier grote gemeenten, 1 januari 1997	december 1997	76– 88
– Bevolking per gemeente naar geboorteland resp. Geboorteland ouders, 1 januari 1997	december 1997	89–107
– Niet-Nederlanders per gemeente, 1 januari 1997	december 1997	108–116
– Allochtonen in Nederland volgens de beperkte definitie, 1 januari 1997	maart 1998	26– 33
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per provincie en de vier grote gemeente, 1 januari 1997	maart 1998	34– 45
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per gemeente, 1 januari 1997	maart 1998	46– 54
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per viercijferig postcodegebied, 1 januari 1997	juni 1998	17– 28
– Niet-Nederlanders per gemeente, 1 januari 1998	oktober 1998	28– 35
– Allochtonen in Nederland volgens de beperkte definitie, 1 januari 1998	november 1998	24– 31
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per provincie en de vier grote gemeente, 1 januari 1998	november 1998	32– 44
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per gemeente, 1 januari 1998	november 1998	45– 52
– Allochtonen volgens de beperkte definitie per viercijferig Postcodegebied, 1 januari 1998	april 1999	55– 66
– Niet-Nederlanders per gemeente, 1 januari 1999	augustus 1999	15– 23
– Allochtonen, 1 januari 1999	december 1999	48–115
– Inwoners en allochtonen per viercijferig postcodegebied, 1 januari 1999	juli 2000	16– 43
– Allochtonen, 1 januari 2000	september 2000	22– 85
– Inwoners en allochtonen per viercijferig postcodegebied, 1 januari 2000	november 2000	44– 71
– Niet Nederlanders per gemeente, 1 januari 2000	december 2000	13– 21
– Allochtonen in Nederland, 1 januari 2001	september 2001	29– 36
4. GEBOORTE		
<i>Artikelen</i>		
– (Buiten-)rechtelijke levendgeborenen naar leeftijd van de moeder, 1965 en 1995	maart 1997	4
– Worden er steeds minder jongens geboren?	april 1997	11
– Meeste kinderen in zomer geboren	mei 1997	6– 9
– Buitenechtelijke geboorten: Nederland in Europees perspectief	mei 1997	28– 36
– Buitenechtelijke vruchtbaarheid naar geboorteland van de moeder	juni 1997	6– 11
– Buitenechtelijke geboorten: Nederland in Europees perspectief (rectificatie)	augustus 1997	10
– Achtergronden van vruchtbaarheids-ontwikkelingen	oktober 1997	12– 24
– Geboortewerking en consumenten-vertrouwen: een econometrische analyse	november 1997	23– 27
– Veel vrouwen kampen met vruchtbaarheids-problemen	februari 1998	6– 7
– Kenmerken van moeders bij geboorte van het eerste kind	maart 1998	6
– Sterke daling aantal tienermoeders	mei 1998	12– 13
– Vruchtbaarheid van in het buitenland geboren vrouwen	juli 1998	8– 10
– Geboortenregeling 1998	december 1998	25– 29
– Echtechtelijke en buitenechtelijke , levendgeborenen, 1960–1999	januari 1999	6
– Fertility of foreign-born women in the Netherlands	november 1999	12– 14
– TFR naar leeftijd en geboorteland, 1990–1998	december 1999	6
– Afstel door uitstel: (kinder)loos alarm?	januari 2000	9– 22
– Aantal tienermoeders toch weer gestegen	januari 2000	23– 25
– Sex-ratio, Nederlanders en allochtonen	maart 2000	6
– Krijgen allochtonen vrouwen van de tweede generatie minder kinderen dan de moeder	oktober 2000	17– 24

	Aflevering	Bladzijde
– Vruchtbaarheid van allochtonen vrouwen	november 2000	9–11
– Allochtone moeders in Nederland	november 2000	12–21
– Kinderen krijgen over de landsgrenzen heen	november 2000	22–26
– Jonge moeders zijn steeds ouder	november 2000	27–31
– Werkende moeders in de komende twintig jaar	november 2000	32–34
– Aantal tienermoeders weer toegenomen	februari 2001	4– 5
– Steeds meer kinderen buiten het huwelijk geboren	maart 2001	4– 5
– Een kind of uit elkaar	maart 2001	6–11
– Laat getrouwd, snel een kind	juli 2001	7– 9
– Buitenechtelijke geboorten in Nederland en Europa: traditie of transitie?	oktober 2001	4– 7
<i>Jaarcijfers</i>		
– Geboorte per gemeente naar provincie, 1994–1995	mei 1997	37–54
– Geboorte, 1992–1996	november 1997	28–38
– Geboorte per gemeente naar provincie, 1996	januari 1998	25–34
– Levendgeborenen naar leeftijd van de moeder per gemeente, 1996	februari 1998	26–34
– Geboorte per gemeente naar provincie, 1997	januari 1999	25–33
– Geboorte, 1993–1997	februari 1999	15–24
– Levendgeborenen naar leeftijd van de moeder per gemeente, 1997	maart 1999	20–28
– Geboorte, 1994–1998	november 1999	35–44
– Levendgeborenen naar leeftijd van de moeder per gemeente, 1998	februari 2000	56–64
– Geboorte per gemeente naar provincie, 1998	april 2000	24–33
– Geboorte, 1995–1999	oktober 2000	25–34
– Levendgeborenen naar leeftijd van de moeder per gemeente, 1999	november 2000	72–80
– Geboorte per gemeente naar provincie, 1999	december 2000	22–31
– Geboorte, 1996–2000	november 2001	34–36
5. STERFTE EN LEVENSVERWACHTING		
<i>Artikelen</i>		
– Sterfte: trends, achtergronden en prognose	mei 1997	10–17
– Sterfte in relatie tot warmte, kou en griep	november 1997	4
– Periode-overlevingstafels naar geslacht en leeftijd, 1991–1995	januari 1998	8–13
– Veel sterfgevallen in maart en april 1998	augustus 1998	8– 9
– Seizoenspatronen in de sterfte	mei 1999	6
– Ruim 2000 extra overledenen in januari 2000	april 2000	9–10
– Zelfdoding in Nederland	april 2000	11–16
– Sterfte in de jaren negentig	februari 2001	6– 9
– Voeding en sterfte	augustus 2001	6– 9
– Effecten van sociaal-economische status van kleine, middelgrote en grote geografische eenheden op de sterfte	november 2001	4–10
– Dodelijke verkeersslachtoffers in 2000	november 2001	26–30
<i>Jaarcijfers</i>		
– Overlevingstafels, 1995 en 1991–1995	januari 1997	72–76
– Sterfte per gemeente naar provincie, 1994–1995	april 1997	30–46
– Sterfte, 1992–1996	november 1997	39–45
– Overlevingstafels, 1996 en 1992–1996	november 1997	46–50
– Sterfte per gemeente naar provincie, 1996	januari 1998	35–43
– Doodgeborenen, 1995 en 1996	februari 1998	35–36
– Sterfte per gemeente naar provincie, 1997	januari 1999	34–42
– Sterfte, 1993–1997	februari 1999	25–31
– Overlevingstafels, 1997 en 1993–1997	maart 1999	29–33
– Doodgeborenen, 1997	maart 1999	34
– Overlevingstafels, 1998 en 1994–1998	september 1999	19–23
– Sterfte, 1994–1998	november 1999	45–53
– Doodgeborenen, 1998	november 1999	54–55
– Sterfte per gemeente naar provincie, 1998	april 2000	34–42
– Sterfte naar doodsoorzaak, 1998	april 2000	58–63
– Doodgeborenen, 1999	oktober 2000	35–36
– Sterfte, 1995–1999	oktober 2000	37–44
– Overlevingstafels, 1999 en 1995–1999	november 2000	81–85
– Sterfte per gemeente naar provincie, 1999	december 2000	32–40
– Sterfte, 1996–2000	november 2001	37–39
6. BINNENLANDSE MIGRATIE EN VERHUIZINGEN		
<i>Artikelen</i>		
– Grootstedelijke migratie in historisch perspectief	januari 1997	13–15
– Migratiestromen van en naar Rotterdamse wijken	januari 1997	16–20
– Verhuizingen van Marokkanen, Turken, Antillianen en Surinamers naar leeftijd, 1996	augustus 1997	4

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002

	Aflevering	Bladzijde
– Verhuizingen naar leeftijd, gezinsverband en periode van het jaar 1995–1997	oktober 1998	6
– Twintigers verhuizen het verst en het vaakst	december 1998	30– 35
– Verhuizingen in de vier grote steden, 1997	mei 1999	9– 17
– Migratie en vergrijzing in de 21 ^e eeuw	februari 2000	24– 28
– Binnenlands verhuisgedrag van allochtonen	maart 2000	34– 43

Jaarcijfers

– Binnenlandse migratie, 1992–1996	oktober 1997	35– 40
– Verhuizingen in Nederland, 1992–1996	oktober 1997	41– 44
– Verhuizingen per gemeente naar provincie, 1996	januari 1998	44– 53
– Binnengemeentelijke verhuizingen, 1995–1997	september 1998	25– 28
– Binnenlandse migratie, 1993–1997	september 1998	29– 34
– Verhuizingen in Nederland, 1993–1997	september 1998	35– 38
– Verhuizingen per gemeente naar provincie, 1997	januari 1999	43– 51
– Verhuizingen per gemeente naar provincie, 1998	september 1999	24– 33
– Binnengemeentelijke verhuizingen, 1996–1998	oktober 1999	37– 40
– Binnenlandse migratie, 1994–1998	oktober 1999	41– 46
– Verhuizingen in Nederland, 1994–1998	oktober 1999	47– 50
– Binnenlandse migratie, 1995–1999	augustus 2000	23– 28
– Verhuizingen in Nederland, 1995–1999	augustus 2000	29– 32
– Verhuizingen per gemeente naar provincie, 1999	december 2000	41– 50
– Binnengemeentelijke verhuizingen, 1995–1999	januari 2001	60– 62
– Verhuizingen in Nederland, 1996–2000	december 2001	38

7. BUITENLANDSE MIGRATIE*Artikelen*

– Daling aantal asielverzoeken zet door in 1996	juni 1997	12– 18
– Turkse en Marokkaanse huwelijksmigranten	oktober 1997	25– 34
– De Immigratie- en Naturalisatie Dienst en demografische prognoses	januari 1998	14– 16
– Kenmerken van naar België emigrerende personen	april 1998	6
– Welk effect heeft het immigratiebeleid?	augustus 1998	10– 12
– Gezinshereniging en gezinsvorming onder asielmigranten	september 1998	8– 16
– Immi- en emigratie naar België en Duitsland, 1980–1996	oktober 1998	4
– Asielverzoeken, 1993–1997	november 1998	6
– Immigratie en asielaanvragen, 1996–1998	februari 1999	6
– Verband tussen huwelijk en vestiging in Nederland	augustus 1999	6
– Buitenlandse migratie van Nederlanders met geboorteland Nederlandse Antillen of Aruba naar geslacht en leeftijd, 1986–1999	januari 2000	6
– Immigratie van geëmigreerde Nederlanders	april 2000	6
– De nieuwe gastarbeider: manager uit de VS of informaticus uit India	september 2000	9– 12
– Waarom komen immigranten naar Nederland?	januari 2001	4– 7
– Gezinshereniging van asielemigranten nog gering	januari 2001	8– 14
– Asielverzoeken en inwilligingen in Europa	april 2001	8– 11
– Immigratie stijgt verder in de eerste helft 2001	augustus 2001	4– 5
– Klein deel van asielzoekers ingeschreven in GBA	september 2001	4– 7
– Iets meer asielverzoeken in de Europese Unie	januari 2002	13– 14

Jaarcijfers

– Asielverzoeken, 1992–1996	augustus 1997	21– 24
– Buitenlandse migratie, 1992–1996	oktober 1997	45– 52
– Administratieve correcties, 1992–1996	oktober 1997	53– 56
– Buitenlandse migratie, 1993–1997	september 1998	39– 48
– Administratieve correcties, 1993–1997	september 1998	49– 52
– Asielverzoeken, 1993–1997	oktober 1998	36– 40
– Buitenlandse migratie, 1994–1998	oktober 1999	51– 60
– Administratieve correcties, 1994–1998	oktober 1999	61– 64
– Asielverzoeken, 1994–1998	december 1999	116–120
– Buitenlandse migratie, 1995–1999	augustus 2000	33– 42
– Administratieve correcties, 1995–1999	augustus 2000	43– 46
– Buitenlandse migratie, 1996–2000	december 2001	39– 42
– Asielverzoeken, 1996–2000	januari 2002	18

8. HUWELIJKSSLUITING, RELATIEVORMING EN -ONTBINDING*Artikelen*

– Turkse en Marokkaanse huwelijksmigranten	oktober 1997	25– 34
– Eerste huwelijken, naar generatie, kalenderjaar, leeftijdsgroep en geslacht, 1950–1996	januari 1998	6

	Aflevering	Bladzijde
– Geregistreerd partnerschap naar leeftijd, eerste maanden 1998	juli 1998	6
– Hertrouwende weduwen en weduwnaars, 1950–1997	augustus 1998	6
– Naar geboorteland gemengde huwelijken	augustus 1998	13– 15
– Belangstelling voor geregistreerd partnerschap groter dan verwacht	oktober 1998	8– 10
– Trouwen en scheiden: lichte restauratie op komst	juni 1999	8– 16
– Naar geboorteland gemengde echtparen	juli 1999	6
– Verband tussen huwelijk en vestiging in Nederland	augustus 1999	6
– Huwelijk en geregistreerd partnerschap, 1998	oktober 1999	6
– Verschillen in echtscheidingscijfers tussen Nederlandse gemeenten: een verklaring vanuit sociologisch en demografisch perspectief	november 1999	15– 24
– Cross-cultural marriages	december 1999	17– 20
– Glad to live alone or happier together	februari 2000	16– 23
– Weer samenwonen na scheiding of verweduwing	februari 2001	17– 20
– Steeds meer kinderen buiten het huwelijk geboren	maart 2001	4– 5
– Een kind of uit elkaar	maart 2001	6– 11
– Traditionele en moderne huwelijken	maart 2001	12– 13
– Trouwen vanuit het ouderlijk huis	juni 2001	13– 15
– Laat getrouwd, snel een kind	juli 2001	7– 9
– Trouwen op een bijzondere dag	september 2001	10– 11
– Tweeduizend homohuwelijken in eerste halfjaar	december 2001	26– 27

Jaarcijfers

– Huwelijksluiting en -ontbinding per gemeente naar provincie, 1994–1995	juni 1997	28– 59
– Huwelijksluitingen, 1992–1996	november 1997	51– 56
– Door huwelijksluiting gewettigde kinderen, 1992–1996	november 1997	57– 58
– Echtscheidingen, 1992–1996	november 1997	59– 66
– Huwelijksluiting en -ontbinding per gemeente naar provincie, 1996	januari 1998	54– 70
– Huwelijksluiting en -ontbinding per gemeente naar provincie, 1997	januari 1999	52– 65
– Huwelijksluitingen, 1993–1997	februari 1999	32– 38
– Echtscheidingen, 1993–1997	februari 1999	39– 47
– Door huwelijksluiting gewettigde kinderen, 1993–1997	mei 1999	18– 20
– Huwelijksluitingen, 1994–1998	november 1999	56– 62
– Echtscheidingen, 1994–1998	november 1999	63– 72
– Huwelijksluiting en -ontbinding per gemeente naar provincie, 1998	april 2000	43– 57
– Huwelijksluitingen, 1995–1999	oktober 2000	45– 50
– Echtscheidingen, 1995–1999	oktober 2000	51– 59
– Huwelijksluitingen en -ontbinding per gemeente naar provincie, 1999	december 2000	51– 63
– Huwelijksluiting en partnerschapsregistratie, 1996–2000	oktober 2001	33– 36
– Huwelijksontbinding, 1996–2000	oktober 2001	37– 39

9. WIJZIGINGEN VAN NATIONALITEIT*Artikelen*

– Verkrijging Nederlanderschap door Turken, Marokkanen en Surinamers naar verblijfsduur en leeftijd	februari 1997	4
– Wijzigingen van nationaliteit, 1999	september 1998	17– 24
– Aantal wijzigingen van nationaliteit sterk toegenomen in de jaren negentig	september 2000	13– 21

Jaarcijfers

– Wijzigingen van nationaliteit, 1995	december 1996	76– 82
– Wijzigingen van nationaliteit, 1996	november 1997	67– 73
– Wijzigingen van nationaliteit, 1997	april 1999	67– 73
– Wijzigingen van nationaliteit, 1998	september 1999	34– 40
– Wijzigingen van nationaliteit, 1999	september 2000	86– 93
– Wijzigingen van nationaliteit, 1996–2000	januari 2002	19

10. HUISHOUDENS EN GEZINNEN*Artikelen*

– Kinderen en hun stiefouders	maart 1997	11
– Vrouwen met een hoog inkomen blijven vaker kinderloos	december 1997	32– 38
– Institutionele huishoudens, 1 januari 1997	mei 1998	14– 17
– Meer vrouwen krijgen maar één kind	november 1998	8– 11
– Relatie- en gezinsvorming in Nederland en Noorwegen	november 1998	12– 23
– Relatie- en gezinsvorming van generaties 1945–1979; Uitkomsten van het Onderzoek	december 1999	21– 36
– Gezinsvorming 1998	april 2000	17– 23
– Werkende moeders		

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002

	Aflevering		Bladzijde		Aflevering		Bladzijde
– Gezinnen met kinderen naar allochtoniteit	mei	2000	6– 7	– Nationale huishoudensprognose 1996: steeds minder paren zijn gehuwd	mei	1997	18–27
– Huishoudens, 1960–1998	juni	2000	6	– Drie scenario's van het arbeidsaanbod voor de komende 25 jaar	juni	1997	19–23
– Veranderingen in huishoudenspositie tussen 1988 en 1989	december	2000	10–12	– Nationale Huishoudensprognose 1996: sterke groei eenpersoonshuishoudens	juli	1997	6–14
– Uit het ouderlijk huis, 1998–2000	januari	2001	15–16	– Vruchtbaarheid: trends en prognose	juli	1997	15–25
– Huishoudens 1995–2000: eerste resultaten van de vernieuwde huishoudensstatistiek	februari	2001	10–12	– Stijging arbeidsdeelname kan lasten van vergrijzing beperken	augustus	1997	6– 9
– Nieuwe huishoudensstatistiek: vergelijking met de oude statistiek	februari	2001	13–16	– Prognose van leerlingen- en studenten-aantallen	augustus	1997	11–16
– Weer samenwonen na scheiding of vereduwing	februari	2001	17–20	– Nationale Huishoudensprognose 1996: uitstel van gezinsvorming	september	1997	6–12
– Uit huis...en dan	februari	2001	21–22	– Demografische prognoses en mobiliteit van personen	oktober	1997	6–11
– Boemerangkinderen	februari	2001	23	– Population scenarios for the European Economic Area: components of population growth	december	1997	9–16
– 'Repartnering': weer samenwonen na een relatieontbinding	februari	2001	28–30	– Population scenarios for the European Union: regional scenarios	december	1997	17–31
– De invloed van achtergrondkenmerken op de leefvorm van vrouwen	maart	2001	14–16	– De Immigratie- en Naturalisatie Dienst en demografische prognoses	januari	1998	14–16
– Ervaringen van kinderen met het ouderlijk gezin	april	2001	12–14	– Bevolkingsprognose 1997–2003: meer geboorten	januari	1998	17–19
– Kleine en grote gezinnen	april	2001	16–20	– Population scenarios for the European Union: regional scenarios (rectification)	februari	1997	11
– Niet-westerse allochtonen eerder uit huis dan autochtonen	april	2001	21–22	– Kansverdeling van de bevolkingsprognose	april	1998	8–11
– Huishoudensprognose 2000–2050: meer ongehuwden, minder gehuwden	mei	2001	4– 7	– Demografische projecties van gezondheid en gezondheidszorg	april	1998	12–18
– Huishoudensprognose 2000–2050: sterke groei aantal eenpersoonshuishoudens	mei	2001	8–11	– De toepassing van demografische prognoses in het volkshuisvestingsbeleid	mei	1998	18–22
– Huishoudensprognose 2000–2050: huwelijk blijft populair	mei	2001	12–20	– Korte termijn raming van geboorte, sterfte, immi- en emigratie	juni	1998	6
– Huishoudensprognose 2000–2050: veronderstellingen over huishoudensposities	mei	2001	21–28	– Analysis and projection of national and regional mortality for countries of the European Economic Area	juni	1998	8–16
– Huishoudensprognose 2000–2050: vergelijking met de vorige prognose	mei	2001	29–31	– Fertility scenarios for the European Economic Area	juli	1998	11–26
– Bevolking in institutionele huishoudens, 1 januari 2000	mei	2001	39–40	– Schatting van het toekomstige aantal hulpbehoevende ouderen met behulp van een micromodelbevolking	augustus	1998	16–20
– Zelfstandig oud	juni	2001	4– 7	– Geboorte, sterfte, migratiesaldo en groei, 1945–2020	december	1998	6
– Het huishoudensprognosemodel	juli	2001	16–20	– Household Scenarios for the European Union	december	1998	36–49
– Huishoudensprognose 2000–2050: hoe zeker is de toename van het aantal huishoudens?	augustus	2001	10–13	– International migration scenarios for the European Economic Area	december	1998	50–52
– Huishoudensprognose 2000–2050: veronderstellingen over onzekerheidsmarges	augustus	2001	14–17	– Effect on the economy on international migration flows	december	1998	8–19
– Woningbehoefte in het licht van een veranderde tehuisbevolking	oktober	2001	8–11	– Bevolkingsprognose 1998–2050	januari	1999	8–19
– Relatie- en gezinsvorming van allochtonen	november	2001	16–21	– Veronderstellingen over het toekomstige aantal asielzoekers	februari	1999	8–14
– Gehuwde allochtonen en hun partner	november	2001	22–25	– Kinderen en jeugdigen, 1970–2020	maart	1999	6
– Nationale Huishoudensprognose: sterke vergrijzing van kleine huishoudens	december	2001	20–25	– Allochtonenprognose 1998–2015	april	1999	20–36
– De invloed van het ouderlijk gezin op relaties van jongeren	januari	2002	4– 8	– Relatie tussen demografische prognoses en overheidsbeleid	april	1999	37–40
– Hoe ontstaan eenouderhuishoudens?	januari	2002	9–10	– Trouwen en scheiden: lichte restauratie op komst	juni	1999	8–16
Jaarcijfers				– Nationale Huishoudensprognose 1998: aantal huishoudens blijft tot 2035 stijgen	juni	1999	17–28
– Jaarlijkse Huishoudensstatistiek, 1996	juli	1997	30–41	– Labour force scenarios for the European Union	september	1999	9–18
– Bevolking in institutionele huishoudens, 1 januari 1996	augustus	1997	25	– Stochastische bevolkingsprognose	oktober	1999	10–17
– Personen en gezinnen per gemeente, 1 januari 1997	januari	1998	71–87	– Onzekerheidsmarges voor geboorte, sterfte en migratie	oktober	1999	18–27
– Personen en gezinnen per provincie, 1 januari 1997	maart	1998	55–65	– Kansverdeling van de toekomstige bevolking, 1998–2050	oktober	1999	28–36
– Jaarlijkse Huishoudensstatistiek, 1997	mei	1998	23–34	– Stochastische huishoudensprognose 1998–2050	november	1999	25–34
– Personen en gezinnen per gemeente, 1 januari 1998	oktober	1998	41–57	– Migratieprognose 1998–2050	december	1999	38–47
– Personen en gezinnen per provincie, 1 januari 1998	oktober	1998	58–67	– Bevolkingsprognose 1999–2005	januari	2000	26–28
– Bevolking in institutionele huishoudens, 1 januari 1998	juli	1999	27	– Nationale Huishoudensprognose: 'grotere' huishoudens groeien niet meer	juli	2000	10–15
– Jaarlijkse Huishoudensstatistiek, 1998	november	1999	73–86	– Bevolkingsprognose 2000–2050: veronderstellingen en methodiek	januari	2001	17–21
– Personen en gezinnen per provincie, 1 januari 1999	maart	2000	44–54	– Bevolkingsprognose 2000–2050: bevolking groeit tot 18 miljoen	januari	2001	22–25
– Personen en gezinnen per gemeente, 1 januari 1999	maart	2000	55–71	– Nederland vergrijst en ontgroent. Hoe zeker is dat? Resultaten uit de bevolkingsprognose 2000–2050	februari	2001	24–27
– Bevolking in institutionele huishoudens, 1 januari 1999	mei	2000	18	– Bevolkingsprognose 2000–2050: kansverdeling van de toekomstige bevolking	februari	2001	31–35
– Huishoudensstatistiek, 1 januari 2000	februari	2001	54–57	– Bevolkingsprognose 2000–2050: onzekerheidsmarge voor geboorte	februari	2001	36–38
– Uitkomsten huishoudensprognose 2000–2050	mei	2001	43–51	– Bevolkingsprognose 2000–2050: achtergronden van vruchtbaarheidsontwikkelingen	februari	2001	39–44
– Huishoudensstatistiek, 1 januari 2001	september	2001	37–40	– Bevolkingsprognose 2000–2050: waargenomen en toekomstige ontwikkelingen in de vruchtbaarheid	februari	2001	45–53
11. PROGNoses EN SCENARIO'S				– Allochtonenprognose 2000–2050: over tien jaar 2 miljoen allochtonen	maart	2001	17–22
Artikelen				– Allochtonenprognose 2000–2050: veronderstellingen over het toekomstige kindertal van allochtone vrouwen	maart	2001	23–30
– Bevolkingsprognose 1996: minder bevolkingsgroei, meer vergrijzing	januari	1997	6–12				
– Drie scenarios van de bevolking, huishoudens, opleiding en arbeidsaanbod	februari	1997	6–10				
– Internationale migratie: recente ontwikkelingen, achtergronden en veronderstellingen over de toekomst	maart	1997	12–29				
– Allochtonenprognose 1996–2015	maart	1997	30–46				

Inhoudsopgave januari 1997–januari 2002 (slot)

	Aflevering		Bladzijde
– Bevolkingsprognose 2000–2050: recente ontwikkelingen in de migratie en veronderstellingen voor de toekomst	maart	2001	31– 40
– Bevolkingsprognose 2000–2050: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?	maart	2001	41– 46
– Bevolkingsprognose 2000–2050: veronderstellingen over de asielmigratie	maart	2001	47– 50
– Allochtonenprognose 2000–2050: sterke contrasten tussen westerse allochtonen	april	2001	23– 28
– Allochtonenprognose 2000–2050: de toename van het aantal niet-westerse allochtonen nader bekeken	april	2001	29– 33
– Bevolkingsprognose 2000–2050: onzekerheidsmarges voor de migratie	april	2001	34– 39
– Huishoudensprognose 2000–2050: meer ongehuwden, minder gehuwden	mei	2001	4– 7
– Huishoudensprognose 2000–2050: sterke groei aantal eenpersoonshuishoudens	mei	2001	8– 11
– Huishoudensprognose 2000–2050: huwelijk blijft populair	mei	2001	12– 20
– Huishoudensprognose 2000–2050: veronderstellingen over huishoudensposities	mei	2001	21– 28
– Huishoudensprognose 2000–2050: vergelijking met de vorige prognose	mei	2001	29– 31
– Allochtonenprognose 2000–2050: hoe zeker is de toename van het aantal allochtonen?	mei	2001	32– 35
– Allochtonenprognose 2000–2050: onzekerheid van het toekomstige kindertal van allochtone vrouwen	mei	2001	36– 38
– Bevolkingsprognose 2000–2050: prognosemodel voor de sterfte	juli	2001	10– 15
– Het huishoudensprognosemodel	juli	2001	16– 20
– Huishoudensprognose 2000–2050: hoe zeker is de toename van het aantal huishoudens?	augustus	2001	10– 13
– Huishoudensprognose 2000–2050: veronderstellingen over onzekerheidsmarges	augustus	2001	14– 17
– Woningbehoefte in het licht van een veranderende tehuisbevolking	oktober	2001	8– 11
– Nieuwe prognose van leerlingen- en studentenaantallen	oktober	2001	12– 14
– Vijftig jaar bevolkingsprognose: voorspelling van de geboorte	oktober	2001	15– 25
– Bevolkingsprognose 2001–2007: vrijwel in lijn met bevolkingsprognose 2000–2050	december	2001	4– 6
– Vijftig jaar bevolkingsprognoses: voorspelling van migratie	december	2001	7– 19
– Nationale Huishoudensprognose: sterke vergrijzing van kleine huishoudens	december	2001	20– 25
<i>Jaarcijfers</i>			
– Bevolkingsprognose 1996–2050	januari	1997	62– 72
– Uitkomsten Allochtonenprognose 1996–2015	maart	1997	65– 89
– Uitkomsten Huishoudensprognose 1996	juli	1997	42– 50
– Population scenarios for the countries of the European Union: regional scenarios	december	1997	117–125
– Bevolkingsprognose 1997–2003	januari	1998	88– 91
– Bevolkingsprognoses op gemeentelijk niveau volgens het PRIMOS-model 1997	maart	1998	66– 75
– Bevolkingsprognose 1998–2050	januari	1999	66– 75
– Allochtonenprognose 1998–2015	april	1999	74– 88
– Uitkomsten Huishoudensprognose 1998	juni	1999	33– 41
– Bevolkingsprognoses op gemeentelijk niveau volgens het PRIMOS-model 1999	december	1999	121–130

	Aflevering		Bladzijde
– Bevolkingsprognose 1999–2005	januari	2000	40– 42
– Uitkomsten Huishoudensprognose, huishoudens naar grootte, 1998–2050	juli	2000	44– 52
– Bevolkingsprognose 2000–2050	januari	2001	63– 71
– Uitkomsten allochtonenprognose 2000–2050	maart	2001	51– 65
– Uitkomsten huishoudensprognose 2000–2050	mei	2001	43– 51
12. INTERNATIONAAL			
<i>Artikelen</i>			
– Buitenechtelijke geboorten: Nederland in Europees perspectief	mei	1997	28– 36
– Buitenechtelijke geboorten: Nederland in Europees perspectief (rectificatie)	augustus	1997	10
<i>Jaarcijfers</i>			
– Nederland internationaal gezien, 1960–1996	juli	1997	51– 56
13. POLITIEK EN BESTUUR			
<i>Artikelen</i>			
– 1 januari 1997: Nederland telt nog 572 gemeenten	maart	1997	47– 51
– Tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen, 13 en 27 november 1996	juni	1997	24– 28
– Uitslagen van de uitgestelde gemeenteraadsverkiezingen van 28 oktober, 18 en 25 november 1998 en tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 1999	augustus	1999	9– 14
– Uitslagen van de tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen van oktober en november 2000	oktober	2001	26– 30
14. BEVOLKINGSSTATISTIEK DIVERSEN			
<i>Artikelen</i>			
– Demografie en sociale zekerheid	juli	1997	26– 29
– Prognose van leerlingen- en studenten-aantallen	augustus	1997	11– 16
– De Immigratie- en Naturalisatie Dienst en demografische prognoses	januari	1998	14– 16
– Demografisch gedrag en opleidingsniveau	februari	1998	8– 9
– Demografische projecties van gezondheid en gezondheidszorg	april	1998	12– 18
– Zelfdoding in Nederland	april	2000	11– 16
– Werkende moeders	april	2000	17– 23
– Caleidoscoop van de moderne levensloop	juni	2000	10– 17
– Leefstijl en demografisch gedrag	augustus	2000	9– 18
– Bevolkingsstatistieken in Statline	april	2001	4– 6
– Religie in historisch perspectief	juni	2001	8– 12
– Woningbehoefte in het licht van een veranderende tehuisbevolking	oktober	2001	8– 11
– Nieuwe prognose van leerlingen- en studentenaantallen	oktober	2001	12– 14
– Effecten van sociaal-economische status van kleine, middelgrote en grote geografische eenheden op de sterfte	november	2001	4– 10
– Dodelijke verkeersslachtoffers in 2000	november	2001	26– 30
– Tijdens de oorlog in Nederland-Indië	januari	2002	11– 12